

**VILNIUS
TECH**

Vilniaus Gedimino
technikos universitetas

Sapere Aude

2022 Nr.3 Gruodis (XXIX)

VILNIUS
TECH

Vilniaus Gedimino
technikos universitetas

Kuriantiems rytojui!

Sapere Aude

2022 metų VILNIUS TECH

universiteto leidinys

NR. 3, žiema (XXIX)

ISSN 2029-4999

REDAKTORIAUS ŽODIS

Visai neseniai, naršydama socialinių tinklų platybėse, pastebėjau vienos kūrybinės agentūros žinutę, kuri skelbė: „Dovanokit, šiemet nedovanosime.“ Vis dar vykstant karui Ukrainoje, agentūra nusprendė pinigų, kuriuos paprastai skirdavo dovanoms savo partneriams ir klientams, verčiau paaukoti už savo šalies laisvę kovojantiems ukrainiečiams.

Tiesa, kad žmonės ilginiui pavargsta: dar visai neseniai sekę kiekvieną naują koronos viruso atvejį, vėliau nebeįsivaizduojame girdėti jokios su tuo susijusios informacijos – tiesiog persisotinome. Dabar, panašu, vėl po truputį išvargstame nuo šalia vykstančio karo, ir vis dažniau galime girdėti klausiant: „Kiek jau galima su tuo karu, tai ar kitų naujienų nebėra, o tai saviems nieko nereikia?“ Arba tiesiog teigiant, kad „atsibodo jau ta Ukraina“.

Tai, žinoma, visiškai natūralu ir suprantama. Visgi, nors nebūtina visiems, kaip minėtajai agentūrai, šiemet atsisakyti dovanų, bet apsimesti, kad nieko nevyksta, nes pabodo, taip pat negalima. Taigi, iš anksto atsiprašydami tų, kurie jau persisotino, šį numerį bent iš dalies skiriame visiems, kurie vienaip ar kitaip prisideda prie pagalbos Ukrainai. Vieni tam skiria didelę dalį savo laiko, kiti prisideda savo finansais, darbais ar turimais įgūdžiais. Šalia to šiame numeryje taip pat kalbiname žmones, kurie pradeda savo kelią naujose pareigose ir taip prisideda prie universiteto stiprinimo ir formavimo.

Galvodama, kaip siejasi šios dvi žurnalo temos ir švenčių bei kalėdinių dovanų linija, supratau, kad jos nėra tokios tolimos, kaip gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio. Tiesiog dovaną reikėtų suprasti ne tik kaip materialų dalyką, bet ir kaip suteiktą pagalbą arba skirtą savo laiką, pastangas, siekiant bendrų, nesavanaudiškų tikslų.

Linkėdama prasmingo skaitymo, noriu prisiminti naujos „Sapere Aude“ rubrikos herojės VILNIUS TECH darbuotojos ir šunų prieglaudos savanorės Aurelijos Okunytės mintį: „Tu turi dvi rankas: vieną, kad padėtum sau, kitą – kad padėtum kitam. Manau, kad kiekvienas turėtų bent kartą kažkam ištiesti pagalbos ranką. Dažniausiai po to aplanko toks puikus jausmas, kad tai norisi pakartoti vėl ir vėl.“ Taigi, linkiu, kad šiemet šalia materialų dovanų sau ir kitiems po eglę padėtume šį tą neišmatuojamo pinigais ir neliktume abejingi esantiems greta.

Ramių ir jaukių švenčių!
Eglė Kirliauskaitė

VYRIAUSIOJI REDAKTORĖ

Eglė Kirliauskaitė

DIZAINAS

Rasa Steponavičiūtė

FOTOGRAFAS

Simas Bernotas

KALBOS REDAKTORĖ

Zita Markūnaitė

VIRŠELIS

Simo Bernoto

SAPERE AUDE REDAKCIJA

Vilnius Gedimino technikos universitetas
Viešosios komunikacijos direkcija
Saulėtekio al. 11
10223 Vilnius
Tel. (8 5) 274 5025
El. paštas press@vgtu.lt

SPAUSDINO

UAB „Baltijos kopija“
Kareivių g. 13B
09109 Vilnius
Tiražas – 500 egz.

TURINYS

ŽVILGSNIS

VILNIUS TECH rektorius
R. Kliukas – apie nuveiktų
darbų ir iššūkių kupinus
universiteto metus

P04

TEMA

Dekanas L. Juknevičius:
„AGAI nėra vien tik pilotų
mokykla“

P11

VVF dekanė V. Davidavičienė –
apie bendruomenės svarbą ir
technologijų „suverslinimą“

P15

J. Ohmanas: „Ukrainos reikalas
yra mūsų visų reikalas“

P18

Dronai, keičiantys požiūrį į
karybą

P22

VILNIUS TECH TRUMPAI

Svarbiausios universiteto
naujienos vienu žvilgsniu:
žmonės, įvykiai, pasiekimai vienoje
vietoje per ketvirtį valandos

P26

ABSOLVENTAI

K. Sankauskas: „Universitetas
išmokė savarankiškumo“

P34

STUDENTAI

Naujoji VILNIUS TECH Studentų
atstovybės prezidentė S. Kiaunytė:
„Neįmanomų tikslų nėra“

P39

LAISVALAIKIS

A. Okunytė – apie pilnatvę
atnešančią savanorišką veiklą

P43

VILNIUS TECH psichologė –
apie grįžtamąjį ryšį ir refleksijas
Naujųjų metų akivaizdoje

P47

SUMMARY

P50

VILNIUS TECH REKTORIUS R. KLIUKAS – APIE NUVEIKTŲ DARBŲ IR IŠŠŪKIŲ KUPINUS UNIVERSITETO METUS

Kalbėjosi: Eglė Kirliauskaitė

Nuotraukos: Simo Bernoto ir Alekso Jauniaus

Artėjant Naujiesiems metams, visi susimąstome apie nuveiktus darbus ir tai, ką planuojame padaryti kitąmet. Kalbant apie universiteto metus, geriausiai ir plačiausiai juos gali apžvelgti būtent jo vadovas – žmogus, ant kurio pečių gula didžiausia atsakomybė už bendruomenės gerovę. Taigi, apie tai, kokie buvo šie metai, kokie didžiausi iššūkiai kilo, kaip sėkmingai mes judame link bendrų tikslų, kalbamės su Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) rektoriumi Romualdu Kliuku. Interviu sužinosite apie universiteto kitų metų planus, kalbėsime apie svarbą palaikyti Ukrainą ir netgi apie tai, ko rektorius labiausiai laukia Kūčių vakarą.

LYGIAI PRIEŠ METUS, KAI DAR TIK BUVOTE NESENIAI IŠRINKTAS NAUJUOJU VILNIUS TECH REKTORIUMI, JŪSŲ TEIRAVAU SI APIE PIRMUOSIUS ĮSPŪDŽIUS ŠIOJE POZICIJOJE. LABAI ĮDOMU, AR PIRMIEJI ĮSPŪDŽIAI BUVO TEISINGI? KOKIŲ DIDŽIAUSIŲ IŠŠŪKIŲ KILO?

Mano, kaip rektoriaus, darbe man daug kas – tiek darbo tempas, tiek problemų gausa – nebuvo naujiena, nes prieš tai dešimt metų dirbau šalia rektoriaus. Tik didžiulio atsakomybės jausmo už bendruomenės ir universiteto ateitį bei gerovę, žinoma, pajauti negalėjau. Metai prabėgo greitai, nes darbas vijo darbą: strategijos numatymas, darbo užmokesčio fondo problemų sprendimai, ATHENA projekto veiklos, stojančiųjų priėmimas ir reitingai, naujų auditorinių ir laboratorinių korpusų statybos bei intensyvi beveik visų senųjų korpusų renovacija, studijų ir mokslo strateginiai klausimai, atstovavimas universitetui.

Maloniai nustebino žmonių pasitikėjimas ar tikėjimas, kad rektorius gali išspręsti visas jų kolektyvo ar asmenines problemas. Gavau daug laiškų, kuriuose bendruomenės nariai motyvuotai kėlė problemas. Teko jas spręsti, nors ir ne visada taip, kaip pageidavo laiškų autoriai. Siekiau tobulinti kai kuriuos mūsų veiklų procesus, kad problemos ar negerovės nepasikartotų.

Viena iš svarbių mano veiklos dalių buvo susitikimai su akademine ir mokslo bendruomene. Džiugu, kad universitete yra daug veržlių, turinčių idėjų ir norinčių jas įgyvendinti žmonių. Fakultetai, direkcijos pasipildė gabiais, atsakingais ir vertinamais bendruomenėje nariais, kurių darbo rezultatai džiugina.

Didžiausias iššūkis buvo ir yra universiteto finansai. Karas Ukrainoje atnešė daug sumaišties bei

nežinomybės šalies ir tuo pačiu universiteto finansuose. Šių metų 10 proc. darbuotojų atlyginimų pakilimą greitai „suvalgė“ infliacija. Ir šiuo metu jau žinoma, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė skirs lėšų kitų metų darbo užmokesčiui padidinti. Labai norėtusi daugiau pakelti atlyginimus mažiausiai uždirbantiesiems.

Iššūkiai visuomet yra ir galimybės. Išanalizuoti viso universiteto pastarųjų metų atlyginimus išties užtruko, tačiau tai dariau siekdamas teisingiau įvertinti darbuotojų indėlį, pastangas ir norėdamas subalansuoti universiteto turimus išteklius.

Statistika negailestinga, ji rodo, kad tik 8 proc. mūsų darbuotojų gauna atlygį „į rankas“ didesnę nei 2 500 Eur, 6 proc. – nuo 2 000 iki 2 500 Eur, 10 proc. – nuo 1 500 iki 2 000 Eur, 25 proc. – nuo 1 000 iki 1 500 Eur, 20 proc. – nuo 700 iki 1 000 Eur. VILNIUS TECH universiteto darbuotojų vidutinis mėnesinis 2022 m. trijų ketvirčių atlyginimas – 1 948 Eur (iki mokesčių), o šalies vidutinis mėnesinis darbo užmokestis – 1 799 Eur.

Su darbo užmokesčiu susijęs ir vienas pagrindinių iššūkių – personalo trūkumas. Universitete trūksta kvalifikuotų administracijos darbuotojų, mokinčių ir norinčių į įvairius projektus įsitraukti darbuotojų, finansininkų, IT specialistų, apskaitos darbuotojų. Bet tai mūsų bendruomenei ne naujiena.

Neramina nepakankamas skaičius siekiančiųjų akademinės karjeros – jaunimui nėra patrauklus mokslinis-pedagoginis darbas. Mažėja stojančiųjų į doktorantūrą skaičius, o sėkmingai apsigynusius disertacijas pavilioja gamybinės įmonės. Mažėjantis inžinerinės studijų programos studijuoti norinčiųjų skaičius kelia rimtų iššūkių universitetui.

Dalis mūsų dar nepakankamai įvertiname komunikacijos reikšmę, sprendžiant minėtas problemas. Visi turime susitelkti, sprenddami šias problemas.

Kitas labai svarbus iššūkis, kurį sprendžiant paviko tik įpusėti – mokslinio-projektinio darbo skatinimas bei administravimo tobulinimas, siekiant mokslininkams sumažinti administracinio darbo krūvį, projektų vykdymo procedūras padaryti aiškesnes ir skaidresnes. Šie darbai sulėtėjo dėl institucinės savianalizės, neaiškumų dėl naujo europinio finansavimo etapo, rezultato nedavusios kvalifikuoto personalo paieškos.

Na, ir, žinoma, visai naujas man, kaip rektoriui, iššūkis – VILNIUS TECH infrastruktūros plėtra. Visada įtariai žiūrėjau į statybų apimčių didinimą universitete, bet, matyt, prisikalbėjau.

Didelę darbo laiko ir energijos dalį suvalgė statybų finansavimo ar organizavimo problemos. Galiu tik pasidžiaugti, kad universiteto kanclerio Vaidoto Trinkūno, Kapitalinės statybos direkcijos direktoriaus Laimo Daniūno, Ūkio direkcijos direktoriaus Mindaugo Ignatavičiaus – šių be galo darbščių ir kompetentingų vadovų – dėka visų objektų statybos, rekonstrukcija, apšiltinimas ar nauja statyba sėkmingai juda į priekį ir šių metų numatyti darbai tikrai bus atlikti.

AR GALĖTUMĖTE APIBENDRINTI ŠIUOS VILNIUS TECH METUS? KOKIE JIE MUMS BUVO? KUO LABIAUSIAI GALIME PASIDŽIAUGTI?

Visų pirma, norėčiau pasidžiaugti gerais priėmimo I ir II pakopą rezultatais. Ypač tai pasakytina apie užsienio studentų priėmimą. Šie rezultatai būtų dar geresni, jei ne Užsienio reikalų ministerijos vilkinimas išduodant vizas atrinktiems studentams ir, žinoma, pasikeitusi saugumo situacija regione.

Grįžome iš nuotolinio darbo į kontaktines studijas. Išmokę nuotolinio darbo technologijų, startavome su hibridinėmis magistro studijomis, kurios suteikia galimybę studijuoti ne tik Vilniuje, bet ir kituose regionuose gyvenantiems studentams.

Tęsėme studijų proceso skaitmenizaciją – atsirado naujų IT įrankių katedrų vedėjams valdyti dėstytojų krūvius, artėjame prie visiško studentų bylų suskaitmeninimo.

Stiprinome paramą naujai įstojusiems studentams – padidinome individualią pagalbą pirmakursiams, sustiprinome bendradarbiavimą su kuratoriais – studentais, parengėme vaizdo instrukcijas ir skaitmeninius gidus, pradėjo veikti pagalba studentams, turintiems individualių poreikių.

Praplėtėme mokymų dėstytojams tematiką ir individualios pagalbos įvairovę.

Sėkmingai veikia šiemet įkurta doktorantūros mokykla.

Mokslo srityje vyko pasirengimas universiteto MTEP veiklų palyginamajam ekspertiniam įvertinimui bei konkursiniam dalyvavimui misijomis grįstose MTEP veiklų finansavimo programose. Sėkmingas šių veiklų įgyvendinimas leis žymiai pagerinti mokslo finansavimą ir pagreitinti mokslinių laboratorijų modernizavimą.

Žengti žingsniai dar labiau skatinti publikuoti Q1 ir Q2 kvartilių žurnaluose ir leisti mokslo monografijas ir vadovėlius, registruoti patentus.

Proaktyviai ieškodami ir užmegzdami ryšius su pripažintais užsienio mokslininkais, padidinome mokslo darbuotojų etatų skaičių.

Šiais metais pritraukėme rekordinį skaičių verslo stipendijų mūsų studentams. Stiprinome ryšius su Lietuvos ir užsienio įmonėmis, ministerijomis, savivaldybėmis ir užsienio aukštosiomis mokyklomis. Tarptautiniame Europos universitetų aljanso ATHENA metus baigiame padėdami pagrindus naujai veiklos kryptčiai vystyti: pradedamas 2,1 mln. Eur vertės investicinis projektas VILNIUS TECH tvarumo technologijų laboratorijai vystyti. Tai viena iš pagrindinių nacionalinių iniciatyvų, skatinančių integraciją į Europos universitetų tinklus bei ATHENA aljanso indėlį ir poveikį Europos žaliosios ir skaitmeninės transformacijos strategijai įgyvendinti. Kitais metais, baigiantis pirmajam finansavimo etapui, vienas didžiausių iššūkių bus ATHENA partnerystės potencialo panaudojimas ir įveiklinimas mūsų universiteto plėtrai.

Metų pradžioje pasitvirtinę naują universiteto strategiją, pradėjome kurti ir įgyvendinti strategijos diegimo planą: susiejome vertybes ir aukštumas su universiteto struktūra, išskėlėme strateginius tikslus ir veiklų portfelius. Kitų metų pagrindiniai uždaviniai šioje srityje – atsakomybių nustatymas ir rodiklių, atliepančių aukštumas, išsikėlimas. Turime stiprinti tiek vidinę, tiek išorinę

Džiugu, kad universitete yra daug veržlių, turinčių idėjų ir norinčių jas įgyvendinti žmonių. Fakultetai, „direkcijos pasipildė gabiais, atsakingais ir vertinamais bendruomenėje nariais, kurių darbo rezultatai džiugina.“

komunikaciją, didinti darbuotojų įsitraukimą, toliau garsinant VILNIUS TECH visuomenėje.

Metus baigiame įkurdami Strateginių partnerystės centrą, jungiantį ryšius su socialiniais partneriais stiprinimą, alumnų kultūros kūrimą ir puoselėjimą bei studentų karjeros ugdymą. Kitais metais sieksime dar daugiau tvarių partnerystės, apimančių tiek studijų, tiek ir mokslo veiklas. Vienas didesnių iššūkių kitais metais bus suburti alumnų bendruomenę ir suaktyvinti veiklas su universitetu.

Džiugu, kad šiemet baigsime naują Mechanikos, Transporto inžinerijos ir Elektronikos fakultetų laboratorinį korpusą ir jau pavasario semestrą mokysimės ten. Tikiu, kad iki rugsėjo duris atvers ir trijų fakultetų mokomasis korpusas. Didelei mūsų bendruomenės daliai pagerės sąlygos studijuoti ir dirbti mokslinį darbą.

Prie to prisidės ir netrukus duris atversiantis atsinaujinęs Sporto ir meno centras, baigiamas

auditorinių korpusų atnaujinimas, VILNIUS TECH profesorių architektų projektuojamas poilsio kompleksas Juodkrantėje. Tikiuosi, kad kitais metais pradėsime ir nedidelio AGAI auditorinio-administracinio pastato statybas.

PAŽVELKIME Į ATEITĮ. KOKIE DIDŽIAUSI KITŲ METŲ VILNIUS TECH DARBAI, PLANAI, TIKSLAI?

Didelį dėmesį skirsime studijų kokybei, studijų turinio atnaujinimui, studijų tarpdiscipliniškumui. Lankstesnės ir prieinamesnės studijos yra mūsų prioritetas, todėl didinsime neformaliųjų kompetencijų įskaitymo galimybes, mikrokredencialų pasiūlą. Magistro studijas siūlysime išdėstyti į kiekvienam patogų laikotarpį. Esame dalis EDTECH projekto, kurio įgyvendinimo metu mokysime dėsytotojus rengti skaitmenį mokymo turinį, rengsime mokymo priemones. Nuo kitų metų duris atvers ekolaboratorijos, kurios siūlys tiek studentams, tiek mokykloms, tiek verslui naujas veiklas – seminarus ir mokymus, skirtus ugdyti tvaraus vystymosi požiūrį. Tai bus vienas iš ATHENA aljanso veiklos rezultatų.

Padėti Ukrainai mus
taip pat įpareigoja
ir universiteto
pavadinime esantis
kunigaikščio
Gedimino vardas –
būtent jo laikais
prasidėjusi brolybė
tarp Vilniaus ir
Kijivo yra ne mažiau
aktuali ir šiandien.

Tolesnei universiteto plėtrai įžvalgų davė ir šiais metais atlikta universiteto savianalizė. Pamatėme, kiek daug universitetas yra pažengęs. Kokybės ir duomenų valdymo klausimais galime lygintis su stipriausiais Europos universitetais. Toliau planuojame stiprinti IT sistemas, siekdami palengvinti duomenų panaudojimą vadovų sprendimų priėmimams.

Priėmimas, studentų iškritimo mažinimas, kurtorių institucijos stiprinimas, komunikacijos tarp Lietuvos ir užsienio studentų tobulinimas lieka tarp svarbių prioritetų studijose.

Tęsime pasirengimą universiteto MTEP veiklų palyginamajam ekspertiniam įvertinimui. Šio vertinimo rezultatai ateinančių penkerių metų laikotarpiu lems net 60 proc. lėšų, kurias skirs valstybė universitetui. Užsienio ekspertai vertins MTEP veiklos kokybę, ekonominį ir socialinį poveikį bei perspektyvumą atskirai kiekvienam iš universitete sudarytų šešių vertinamųjų vienetų. Kadangi vertinamieji vienetai sudaryti remiantis konkrečiomis mokslo kryptimis, tai busimas ekspertinio įvertinimo balas taip pat lems doktorantūros mokslo kryptių ateitį. Be to, valstybės finansuojamų vietų skaičių II pakopos studijose ŠMSM paskirsto atsižvelgdama į MTEP veiklos vertinimo rezultatus.

Universitetas lygiagrečiai ruošiasi konkursiniam dalyvavimui misijomis grįstose MTEPI veiklų finansavimo programose. Misija – tai išteklių sutelkimo instrumentas, siekiant ekonominio proveržio bendrame valstybės MTEPI politikos plėtros kontekste. Tikimasi mokslo ir verslo bendradarbiavimo, jungiantis į tris konsorciumus, kaip ekosistemas. Universiteto dalyvavimas šiuose konsorciumuose ne tik suteiks visokeriopą naudą, bet ir užtikrins sėkmingą dalyvavimą kitose nacionalinėse prioritetinėse programose.

Skirsime ypatingą dėmesį doktorantūros mokyklos darbo tobulinimui ir doktorantų iš užsienio pritraukimui.

Į tarptautinę patirtį kitais metais pradėsime žiūrėti plačiau. Siekdami, kad kiekvienas VILNIUS TECH

studentas įgautų tarptautinės patirties, vertinsime ne tik akademinius ar praktikos mobilumus, bet ir tarptautines veiklas savo universitete. Šiam tikslui pasiekti kuriame sužaidybinimo pagrindu veikiančią įtraukties skatinimo sistemą, kuri, tikiuosi, iš tarptautiškumo srities išsiplės ir į kitas formalias bei neformalias veiklas.

Taip pat svarbu sukurti vidurinėsios grandies vadovų skatinimo sistemą už pasiektus rezultatus. Tai mėginame pradėti daryti šiemet, įvesdami kintamąją darbo užmokesčio dalį dekanams ir katedrų vedėjams. Tai būtina tobulinti, išplečiant skatinimo sistemą prodekanams, administracinių padalinių direktoriams ir pavaduotojams.

ŠIAME ŽURNALO NUMERYJE KALBINAME NE VIENĄ PAŠNEKOVĄ, VIENAIP AR KITAIP PRISIDEDANTĮ PRIE PAGALBOS UKRAINAI. AR GALIME TEIGTI, KAD ŠIUO METU TAI YRA IR VISAM UNIVERSITETUI SVARBI TEMA?

Universitetai – tai ne tik mokslo ir studijų šventovė. Čia susiformuoja jaunų žmonių pasaulėžiūra, požiūris į bendražmogiškas vertybes – jie auga kaip asmenybės, bendraudami inovatyvioje ir intelektualioje aplinkoje. Taigi, nepaisant amžiaus, tautybės, požiūrių skirtumų, įvykiai Ukrainoje palietė visą VILNIUS TECH bendruomenę, tad mūsų atsakas – agresoriaus pasmerkimas ir vieningas susitelkimas bei noras padėti ukrainiečiams nuo pirmųjų karo dienų. Akademinei bendruomenė savo tvirto požiūrio niekada nekeitė ir nekeis. Mūsų universitetas prisideda konkrečiais veiksmais, teikdamas paramą keliomis kryptimis: ukrainiečiai studentai gali studijuoti VILNIUS TECH nuolatinėse bakalauro ir magistro studijose, kviečiami teikti prašymus trumpalaikėms doktorantūros studijoms, gali rinktis praktikos vietas. Mūsų universitete mokosi daug ukrainiečių studentų, jie tapo mūsų universiteto dalimi, gauna kokybiškas studijas, gali siekti savo tikslų ir profesinių aukštumų, kurios bus realizuojamos ir reikalingos, atstatant Ukrainą po karo. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad palaikymas yra ne tik profesinėje srityje. Turime studentų ir dėstytojų savanorių, kurie įvairia veikla – tiek vykdamy į Ukrainos karo laukus,

tiek kurdami čia įvairias technologines inovacijas – prisideda prie taikos siekimo. Padėti Ukrainai mus taip pat įpareigoja ir universiteto pavadinime esantis kunigaikščio Gedimino vardas – būtent jo laikais prasidėjusi brolybė tarp Vilniaus ir Kijivo yra ne mažiau aktuali ir šiandien.

ŽURNALAS PASIRODYS PRIEŠ ŠV. KALĖDAS, TAD SMALSU SUŽINOTI, KAIP ATRODO VILNIUS TECH REKTORIAUS ŠVENTĖS? KOKIO KŪČIŲ PATIEKALO LAUKIATE LABIAUSIAI?

Dar vaikystėje mūsų šeimoje šventės prasidėdavo Kūčių vakariene – tai buvo ir mūsų močiutės gimtadienis. Ant stalo, be dvylikos patiekalų, kuriuos mes, vaikai, atidžiai skaičiuodavome, būtinai būdavo vazonėlis su rausvais žiedeliais žydinčia gėle – kalėdiniu kaktusu – ir, žinoma, daug džiaugsmo teikiantis lipimas į palėpę, seno patefono ir senų eglutės žaisliukų atsinešimas. Ir dabar viskas panašiai. O kalbant apie patiekalus, tik paminėjus žiemos šventes, iškart prisimenu bandeles su grybais ir spanguolių kisielių. Tik kažin ar jų gausiu šiemet, juk rudenį nė vieno grybo neparnešiau namo...

KO PALINKĖSITE EUROPAI, LIETUVAI IR UNIVERSITETO BENDRUOMENEI ŠIUO NERAMIU LAIKU?

Žodis „taika“ dabar yra dažnas palinkėjimas įvairiuose VILNIUS TECH vykstančiuose renginiuose. Taika įgavo visiems mums svarbių prasmų – laisvai kurti, atrasti, dirbti, tobulėti, dalytis žiniomis. Mes esame išvien su Ukrainos tauta, esame išvien su jų šalies aukštojo mokslo bendruomene.

Universitetui linkiu daug naujų motyvuotų studentų, bendruomenės susitelkimo visiems kartu spręsti naujus iššūkius, artėjant prie naujojoje universiteto strategijoje iškeltų tikslų įgyvendinimo.

O svarbiausiam universiteto turtui – kiekvienam bendruomenės nariui – linkiu ryžto, kūrybiškumo, visokeriopos sėkmės, sveikatos ir ramių Kūčių artimųjų rate. Būkite laimingi 2023-iaisiais! ■

VILNIUS TECH pagrindiniai partneriai:

- suteikia studentams pagalbą karjeros konsultavimo klausimais;
- siūlo karjeros galimybes;
- skiria skatinamąsias stipendijas.

Bendra skirtų stipendijų suma

2022 m. – 213 464 eurai.

Partneriai iš viso skyrė 169 stipendijas.

DEKANAS L. JUKNEVIČIUS: „AGAI NĖRA VIEN TIK PILOTŲ MOKYKLA“

Kalbėjosi: Eglė Kirliauskaitė
Nuotraukos: Simo Bernoto

„2023 metais minėsime Antano Gustaičio aviacijos instituto (AGAI) 30-ies metų jubiliejų, kuris tam tikra prasme sutampa su mano asmeniniu jubiliejumi universitete“, – sako naujasis Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) AGAI dekanas Linas Juknevičius. Likimo ironija: kadaise jį, adrenalina mėgstantį jaunuolį, nuo orlaivių pilotavimo studijų sulaukė sena trauma, visgi beveik po trijų dešimtmečių L. Juknevičius rado savo kelią į šį fakultetą, tik jau ne studento, o dekanų amplua. Buvęs Statybos fakulteto (SF) prodekanas, vasaros pabaigoje pradėjęs eiti naujas pareigas, juokauja, kad yra senas universiteto „gyventojas“, tad pokyčiai, nors ir teikia nemažai iššūkių, nėra tokie drastiški. Su juo kalbamės apie laukiančius darbus, aviacijos srities dabartį, perspektyvas ir tai, kodėl AGAI yra daug daugiau nei tiesiog pilotų mokykla.

VISAI NESENIAI PRADĖJOTE EITI NAUJAS PAREIGAS. KOKIE PIRMIEJI ĮSPŪDŽIAI?

Įspūdžiai, žinoma, įvairūs ir jų labai daug. Yra daug skirtingų veiklų, aspektų, taip pat natūralu, kad dabartinę aplinką lyginu su ta, iš kurios atėjau – prieš tai beveik šešiolika metų dirbau VILNIUS TECH SF prodekanu. Kai kas sutampa, kai kas skiriasi, atradau dalykų, kurie labai patinka, tačiau yra ir tokių, kurie turėtų būti tobulinami. Nors šiose pareigose esu jau kelis mėnesius, visgi tai vadinčiau dar pažintiniu laikotarpiu, kai beveik kasdien atrandu kažką naujo. Gaila, kad kasdienių skubių darbų gausa neleidžia taip greitai ir gerai susipažinti su visu AGAI kolektyvu ir jo veiklomis, kaip to norėtumėsi.

JAU TRUPUTĮ UŽSIMINĖTE, BET GAL GALĖTUMĖTE PAPASAKOTI APIE SAVO PROFESINĮ KELIĄ?

Šias pareigas, visų pirma, reikėtų traktuoti kaip administracines, todėl galima teigti, kad šioje srityje dirbu jau labai seniai. Esu SF absolventas ir iki šiol daug metų dirbau šio fakulteto prodekanu. Taigi, esu senas universiteto „gyventojas“. Kaip abiturientas, besirinkdamas galimas savo ateities studijas, į universitetą atėjau 1993 metais – tais pačiais, kai buvo įkurtas AGAI. Mane tuomet, kaip ir daugelį vaikinių, sudomino naujiena apie universitete planuojamus rengti pilotus. Pasidomėjau šios studijų programos studentams keliamais reikalavimais ir buvau labai greitai „nuleistas ant žemės“: dabar net neatsimenu, kas ir kada man pasakė, kad būsimiems pilotams yra būtina neprikaištinga sveikatos būklė ir bet kokia anks-

čiau turėta trauma, įskaitant kaulų lūžius, gali užkirsti kelią piloto karjerai. Taigi, nors sveikata niekada nesiskundžiau, prisiminiau vaikystėje turėtą rankos kaulo lūžį ir pasirinkau kitą studijų programą. Taip beveik 30 metų praleidau SF – nuo studento iki dėstytojo ir prodekanų. Galima sakyti, kad AGAI 30-ies metų jubiliejus sutaps su mano asmeniniu jubiliejumi universitete. Šiomet gavau gana netikėtą pasiūlymą užimti AGAI dekanų pareigas ir, šiek tiek pagalvojęs, jį priėmiau. Kol kas manau, kad sprendimas buvo teisingas – man tai yra atradimų ir iššūkių metas, o bet kokios naujovės ir aktyvi veikla mane visada traukė.

KAIP MANOTE, KOKIOS ŽINIOS, KOKIA ANKSTESNĖ PATIRTIS BUS AR JAU YRA NAUDINGA NAUJOSE PAREIGOSE?

Turint omeny, kad didžioji dalis mano administracinio darbo patirties yra sukaupta universitete ir būtent dekanate, man ši darbinė veikla yra puikiai pažįstama. Išskyrus, žinoma, pačias dekanų pareigas. Čia yra kitokių veiklų, atsakomybių, visgi didžioji dalis jų yra analogiškos visuose fakultetuose, todėl esminės problemos man yra žinomos, turiu minčių, kaip jas spręsti, kaip efektyvinti pagrindinius procesus. Žinoma, nesinori imtis skubotų darbų, daryti nepasvertų sprendimų. Bet koku atveju, mano tikslas yra išsaugoti viską, kas yra gerai ir, pasitelkus visą savo ankstesnę patirtį bei žinias, pasiūlyti sprendimus veiklai gerinti tobulintuose srityse. Esu dirbęs ne tik universitete, bet ir privačiame versle, LR aplinkos ministerijoje, taigi, dabar iš gabalėlių dėlioju visą patirtį į krūvą ir naudoju ją dabartinėse pareigose.

SAKOTE, KAD IMTIS GREITŲ IR DRASTIŠKŲ PERMAINŲ NEKETINATE. O KOKIUS DIDŽIAUSIUS TIKSLUS KELIATE SAU, KAIP VILNIUS TECH AGAI DEKANUI? KOKIE IŠŠŪKIAI, DARBAI LAUKIA?

Planų yra daug, visgi dabar dar anksti juos konkrečiai įvardyti, pasakyti tik keletą ir pamiršti likusius. Šiuo metu kartu su kolegomis analizuojame esamą situaciją ir nustatinėjame prioritetines veiklas, kurioms skirsime išskirtinį dėmesį. Reikėtų pasidžiaugti, kad AGAI turi pakankamai studentų, neįaučiame jų trūkumo, tad mūsų, priešingai negu dalies kitų fakultetų, svarbiausi iššūkiai yra visai kiti. Vykdomė tiek studijų, tiek moksline veiklą, pastarajai norėtusi skirti daugiau dėmesio, ją sustiprinti. Taip pat norėtusi užtikrinti glaudesnę ryšį tarp studijų ir mokslo veiklų. Kitas iššūkis – kvalifikuoto personalo išlaikymas. Su aviacija susijusios specialybės yra labai paklausios, tad pritraukti ir išlaikyti kvalifikuotą personalą (akademinių ir ne tik) nėra paprasta, nes konkuruojame su verslu, turinčiu gerokai didesnes finansines galimybes. Taip pat norėtusi turėti daugiau darbuotojų, kuriems AGAI būtų pagrindinė darbo vieta ir jie galėtų vykdyti stambesnius ilgalaikius projektus.

STUDIJOS AGAI YRA VIENOS GEIDŽIAMIAUSIŲ IR POPULIARIAUSIŲ TARP STOJANČIŲJŲ | VILNIUS TECH. KAIP MANOTE, KOKIOS YRA JŪSŲ FAKULTETO

STIPRYBĖS? KODĖL STUDENTAI NORI ČIA STUDIJUOTI? KOKIŲ KARJEROS PERSPEKTYVŲ JIE ČIA ĮGYJA?

Bendras įvaizdis visų su aviacija susijusių profesijų – orlaivių pilotavimo, skrydžių valdymo, aviacijos mechanikos, avionikos, aerokosmoso inžinerijos – visuomenėje yra pakankamai geras. Tai lemia ne tik pakankamą stojančiųjų skaičių, bet ir tai, kad mus renkasi labiau motyvuoti, geresnius mokymosi rezultatus demonstruojantys jauni žmonės. Tai, žinoma, labai gerai, tuo džiaugiamės, bet tuo pačiu esame įpareigoti pateisinti aukštesnius studentų lūkesčius. O perspektyvos su

Mano tikslas yra išsaugoti viską, kas yra gerai ir, pasitelkus visą savo ankstesnę patirtį bei žinias, pasiūlyti sprendimus veiklai gerinti tobulintinose srityse.

aviacija susijusiose specialybėse tikrai labai geros, tiek karjeros, tiek atlyginimo atžvilgiu. Visgi nemaža dalis su aviacija susijusių specialybių yra griežtai reglamentuotos ir reikalauja sukauptos atitinkamos profesinės patirties. Todėl studentams svarbu suprasti, kad, nors visko norisi „čia ir dabar“, neužtenka vien tik įgyto akademinio išsilavinimo: kaip įprasta darbo rinkoje, savo puikiai apmokamą darbo vietą ir karjeros galimybes reikia „užsidirbti“ nuolat kaupiant specifinę, šiuo atveju – aviacinę, darbo patirtį.

Labai norėčiau pabrėžti tai, kad AGAI nėra vien tik pilotų mokykla, kurioje išmoko valdyti orlaivius. Taip, to mes mokome, suteikiame tiek praktinį, tiek teorinį pasirengimą, siekiant įgyti piloto licenciją. Visgi tuo pačiu mes suteikiame ir aukštąjį inžinerinį išsilavinimą, kai greta profesinio, jiems neuždaromas ir akademinės karjeros kelias. Tai yra esminis skirtumas nuo įprastos pilotų mokyklos, nes suteikiama daug platesnė žinių ir karjeros galimybių įvairovė. Mūsų studentai, baigę orlaivių pilotavimo ar skrydžių valdymo studijas, gali rinktis ne tik piloto ar skrydžių valdymo specialisto darbą, bet ir tęsti studijas doktorantūroje bei rinktis bet kokią kitą profesinę karjerą, kuriai būtinas kokybiškas aukštasis inžinerinis išsilavinimas. AGAI turime tokių pavyzdžių, kai mūsų absolventai ir pilotuoja, ir dirba pas mus instruktoriais, ir mokosi doktorantūroje.

Kalbant apie aviacijos mechaniką, avioniką ir aerokosmoso inžineriją, visos pasaulinės tendencijos ir tyrimai rodo, kad dabar ir taip didelis šių specialistų poreikis ateityje tik augs, tad šios srities specialybės ateitis tikrai šviesi – tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje.

PRAKALBOTE APIE AVIACIJOS SITUACIJĄ LIETUVOJE. KOKIA JI YRA DABAR IR KOKIĄ ATEITĮ GALIME SPĖTI?

Visai neseniai pas mus viešėjo tarptautiniai ekspertai, kurie vertino visas universitete vykdomas aeronautikos inžinerijos studijų krypties programas. Vienas iš jų klausimų buvo apie tai, kad mes jau seniai rengiame orlaivių pilotus, paruošiamo jų daug, bet Lietuva juk neturi nacionalinių avialinijų – tai ką jie veikia? Taip pat, ką veikia mūsų parengti aviacijos mechanikai ir aerokosmoso inžinerijos specialistai, kai Lietuvoje neturime „Airbus“,

„Boeing“ ar kitų didelių orlaivių projektavimo ir gamybos įmonių? Iš tikrųjų tai ne problema: nepaisant to, kad mes šalyje negaminame didžiųjų orlaivių, yra nemažai orlaivių priežiūros ir remonto bei su jomis susijusių įmonių, o pilotai turi galimybę dirbti bet kurioje oro linijų kompanijoje, kuri veikia tiek Lietuvoje, tiek už jos ribų – licencijos yra tarptautinės. Dar reikėtų paminėti, kad šiuo metu kuriasi daugybė kompanijų, startuolių, kurie užsiima netradicine aviacija: bepiločių orlaivių tyrinėjimais, aerokosmoso technologijomis, nanopalydovų kūrimu ir pan. Taigi, kalbant apie AGAI absolventų karjeros galimybes ir grįžtant prie minties, kad AGAI nėra vien tik pilotų mokykla, norėčiau prisiminti tokį anglišką posakį „Sky is the limit“ (liet. Riba yra tik dangus). Jis, manau, labai tinka mūsų fakultetui.

PAKALBĖJOME APIE PROFESINĘ PUSĘ, O KOKS ESATE UŽ UNIVERSITETO RIBŲ? KĄ MĖGSTATE? KAIP LEIDŽIATE LAISVALAIKĮ? GALBŪT TURITE KOKIŲ NORS ĮDOMIŲ HOBIŲ, POMĖGIŲ IR PAN.?

Pomėgių turiu daug, tačiau jiems vis sunkiau rasti laisvo laiko. Kaip ir įvairi bei kartais netikėtai kardinaliai besikeičianti profesinė karjera, mano pomėgiai taip pat vis keičia vienas kitą: ilgai važinėjau dviračiu, dalyvaudavau kalnų dviračių varžybose, po to susidomėjau plaukiojimu vandenlentėmis. O pats naujausias mano hobis – motociklai, kuriais per pastaruosius porą metų išvažinėjau nemažą dalį Lietuvos kelių ir kelių. Įvairius mano laisvalaikio pomėgius sieja vienas dalykas – visi jie susiję su adrenalinu. Ten, kur yra rizika ir varžymasis, ten rasite ir mane. Beje, neatsisakau ir savo senos svajonės kada nors išmokyti pilotuoti orlaivius – jau išsiaiškinau, kad privačiam pilotavimui smulkios vaikystės traumos netrukdo (*juokiasi – aut. past.*).

ŽURNALAS PASIRODYS PRIEŠ ŠVENTES, TAD KO PALINKĖTUMĖTE VILNIUS TECH BENDRUOMENEI 2023-AISIAIS METAIS?

Tikriausiai turėčiau linkėti to, ką visi išgirsta sėdami į lėktuvą: „Gero skrydžio!“ O šiaip turbūt nėra nieko geriau už tradicinį palinkėjimą, kad išsipildytų visi norai, svajonės ir lūkesčiai. Žinant dabartinę politinę, karinę ir ekonominę situaciją, šalia šių dalykų dar linkiu ramybės ir stabilumo – to, ko mums šiuo metu visiems truputį trūksta. ■

VVF DEKANĖ V. DAVIDAVIČIENĖ – APIE BENDRUOMENĖS SVARBĄ IR TECHNOLOGIJŲ „SUVERSLINIMĄ“

Kalbėjosi: Eglė Kirliauskaitė
Nuotraukos: Simo Bernoto

„Atnaujinta infrastruktūra tikrai svarbu, visgi svarbiausias dalykas yra bendruomenė ir jos stiprinimas“, – paklausta apie būsimus darbus sako naujoji Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) Verslo vadybos fakulteto (VVF) dekanė Vida Davidavičienė. Kadaise su pirmąja verslo vadybos bakalauro laida čia baigusi studijas, dabar V. Davidavičienė savo laiką skiria spręsti svarbiausius fakulteto klausimus. Su ja kalbamės apie kylančius iššūkius, ateities planus ir vadybos bei inžinerijos sinergiją.

VISAI NESENAI PRADĖJOTE EITI NAUJAS PAREIGAS. KOKIA TA PRADŽIA?

Pati pradžia, be abejo, buvo ne visai paprasta. Nors daug metų dirbu fakultete, bet naujos pareigos atnešė naujų iššūkių, naujų niuansų. Atsivėrė visai kitas matymo laukas: ir katedras, ir žmones, ir problemas matau kitaip. Buvo ir tokių dalykų, kurie gana paprasti, bet visiškai nauji, tad iš pradžių reikėjo šio tokio adaptacinio, susipažinimo laikotarpio. Džiaugiuosi, kad mūsų fakulteto kolegos ir kitų VILNIUS TECH padalinių darbuotojai geranoriškai pagelbėjo ir padėjo suprasti, kas ir kaip.

Pasiūlymą eiti VVF dekanės pareigas gavau gana netikėtai, atostogų metu, ir priimti sprendimą teko labai greitai. Visgi apsispręsti man padėjo tai, kad aš jau daug metų esu šios bendruomenės dalis. Beje, mano atėjimas į universitetą beveik sutampa su VVF įkūrimu – įstojau su pirmaisiais bakalauro programos studentais, na, o kitąmet jau švęsime fakulteto trisdešimties metų jubiliejų.

GAL TRUMPAI PAPASAKOTUMĖTE APIE SAVO PROFESINĮ KELIĄ?

Profesinis kelias mažais žingsniais prasidėjo nuo 2000-ųjų. Kai baigiau magistrantūros studijas VVF, baigiamojo darbo vadovė docentė A. Pabedinskaitė buvau paskatinta stoti į doktorantūrą, nors iš karto žinojau, kad pirmąjį kartą to padaryti nepavyks – buvo didžiulės kandidatų eilės. Docentas Juozas Merkevičius, kuris buvo mano bakalauro darbo vadovas, tuo metu taip pat stojo į doktorantūrą, tik tąkart jam pavyko, o man dar ne. Būtent jis, laukiant priėmimo komisijos sprendimo, paskatino kreiptis į Vadybos katedrą dėl darbo. Aš optimistiškai paklausiau šio

patarimo ir netrukus tapau asistente. Po metų įstojau į doktorantūrą, o, 2005-aisiais ją baigusi, mečiau visus paralelinius darbus ir likau dirbti tik universitete. Tie ankstesnieji darbai buvo įdomūs ir labai glaudžiai siejosi tiek su tuo, ką studijavau, tiek su dabartinėmis mano mokslinių interesų sritimis. Dirbau interneto svetainės kuriančioje bendrovėje. Buvo visai kiti laikai, tad šios svetainės iš dabartinės perspektyvos atrodo tokios elementarios technologine prasme ir tuo pačiu labai meniškos. Dabar savo mokslinių tyrimų interesus sieju su IT plėtros lemiamų pokyčių verslui ir visuomenei vertinimu, vadybos klausimais. Mat jau magistrantūros studijų metu pradėjau domėtis IT taikymo principais verslo sektoriuje, šią temą tęsiau ir doktorantūros studijose.

KAIP MANOTE, KOKIOS ŽINIOS, KOKIA ANKSTESNĖ PATIRTIS BUS AR JAU YRA NAUDINGA EINANT NAUJAS PAREIGAS?

Labiausiai padeda tai, kad pažįstu mūsų universiteto žmones, gerai suprantu visą universiteto sistemą. Penkerius metus dirbau ir priėmimo komisijoje, kai stojimai dar vykdavo gyvai, su miniomis žmonių, tai padėjo dar geriau pažinti įvairių skyrių kolegas, užmegzti draugiškus santykius. Manau, kad gerai sutariu su VILNIUS TECH darbuotojais. Na, bent jau norėčiau tikėti, kad ne man vienai taip atrodo *[juokiasi – aut. past.]*.

KOKIUS DIDŽIAUSIUS TIKSLUS KELIATE SAU, KAIP VILNIUS TECH VVF DEKANEI? AR PLANUOJATE KOKIŲ NORS POKYČIŲ, PERMAINŲ? KOKIE IŠŠŪKIAI LAUKIA?

Labiausiai norėčiau kuo greičiau atnaujinti VVF infrastruktūrą, reikalingą studijų ir mokslinės veiklos procesams. Dar labiau skaitmenizuoti fa-

kultete vykstančius studijų ir darbo organizavimo procesus, įdiegiant kuo daugiau naujausių technologijų ir įrenginių (šiomet atidaryta *FinanceLab* su *Bloomberg* terminalu perkelia mūsų studijų programas į naują kokybinį lygmenį). Žinoma, norėtusi gražesnių koridorių, atnaujintų auditorijų, kad tiek studentams, tiek kolegoms būtų malonu čia būti. Perkama nauja įranga, planuojami darbai yra tęstiniai procesai. Kad ir kokia svarbi atnaujinta infrastruktūra, visgi svarbiausias dalykas yra bendruomenė ir jos stiprinimas. Norėčiau, kad mūsų žmonės stipriau pajustų, kad yra VVF dalis ir kad jie čia reikalingi bei vertinami. Darbuotojus kartais reikia padrąsinti, paskatinti ir jiems padėkoti. Manau, artėjantis jubiliejus yra labai geras metas padėkoti tiems, kurie dirbo fakultete, kurie čia dirba dabar, prisiminti alumnus, padėkoti socialiniams partneriams. Turime labai daug iškilų mūsų fakultetą baigusių asmenybių, daug nuveikusių verslo atstovų, tad reikia atnaujinti ir sustiprinti bendradarbiavimą ar net atrasti alumnus iš naujo.

VERSLO VADYBOS SRITIES STUDIJOS VILNIUS TECH YRA PUKIAI VERTINAMOS NET IR TARPTAUTINIJOSE REITINGUOSE. KUO ŠI SRITIS SVARBI, IDOMI, KAIP TAI PAPILDO TECHNIŠKĄJĮ UNIVERSITETĄ IR ATVIRKŠČIAI?

Reikėtų prisiminti, kad mūsų vykdoma verslo vadybos programa tokia buvo pirmoji Lietuvoje po nepriklausomybės atgavimo. Vėliau lygiai taip pat buvome pirmieji, kurie išgryninome finansų inžinerijos, ekonomikos inžinerijos studijų konceptą. Kadangi esame techniškas universitetas, VVF specialybės taip pat turi nemažai sąsajų su inžinerija. Siekiame, kad vadybos specialistai suprastų technologijas, kaip jas išpopuliarinti, įvesti į rinką – tai yra didelis mūsų išskirtinumas. Vadinčiau tai technologijų „suverslinimu“. Būti glaudžiai susijusiam su technologijomis dabartiniame pasaulyje yra didžiulis privalumas. Manau, kad ir aukštas vertinimas tarptautiniuose reitinguose yra ne veltui – tokių specialistų dabar labai reikia. Tiesa, mūsų absolventai nėra įpareigoti dirbti tik technologijų srityje – jie dirba labai įvairiose įmonėse, nes turi visas reikalingas bazines vadybos žinias.

PAKALBĖJOME APIE PROFESINĘ PUSĘ, O KOKIA ESATE UŽ UNIVERSITETO RIBŲ? KĄ MĖGSTATE?

Darbuotojus kartais reikia padrąsinti, paskatinti ir jiems padėkoti. Manau, artėjantis jubiliejus yra labai geras metas padėkoti tiems, kurie dirbo fakultete, kurie čia dirba dabar, prisiminti alumnus, padėkoti socialiniams partneriams.

KAIP LEIDŽIATE LAISVALAIKĮ? GALBŪT TURITE KOKIŲ NORS IDOMIŲ HOBIŲ IR PAN.?

Nors laisvo laiko nėra labai daug, turiu įvairių hobijų. Vis dėlto pagrindinis pomėgis – kelionės. Žiemos metu tiesiog būtinas slidinėjimas. Apskritai esu labiau gamtos žmogus – kalnai, pasivaikščiojimai, baidarių žygiai mane traukia labiau nei, pavyzdžiui, muziejai. Nors kartais ir ten apsilankau.

KADANGI ŽURNALAS PASIRODYS PRIEŠ ŠVENTES, KO PALINKĖTUMĖTE VILNIUS TECH BENDRUOMENEI ATEINANČIAIS METAIS?

Noriu palinkėti, kad aplinka, kurioje gyvename, stabilizuotųsi, joje liktų mažiau iššūkių, nemalonių netikėtumų. Kad galėtume jaustis užtikrinčiau, saugiau, planuoti savo gyvenimą. Chaoso, streso, žinoma, bus visada, tiesiog norėtusi, kad tai nebūtų taip ekstremalu, kaip pastaruosius kelerius metus. Taigi, linkiu jaukių, malonių švenčių artimųjų rate ir aplinkos, suteikiančios ramybę. Kalėdinio džiaugsmo ir pilnatvės visiems. ■

J. OHMANAS: „UKRAINOS REIKALAS YRA MŪSŲ VISŲ REIKALAS“

Parengė: Liudvikas Vilimas

Nuotraukos: „Blue/Yellow“ ir Alekso Jauniaus

Lapkritį Vilniaus Gedimino technikos universitete (VILNIUS TECH) apsilankė paramos Ukrainai organizacijos „Blue/Yellow“ įkūrėjas ir vadovas Jonas Ohmanas. Šiemet Europos Parlamentas „Blue/Yellow“ organizacijai įteikė Europos piliečio apdovanojimą. Susitikimo su universiteto bendruomene metu J. Ohmanas kalbėjo apie pilietinio pasipriešinimo svarbą ir kaip kiekvienas gali prisidėti prie Ukrainos kovos už laisvę. Apie tai kalbamės su J. Ohmanu.

ORGANIZACIJA „BLUE/YELLOW“ JAU DAUG METŲ TEIKIA UKRAINAI PARAMĄ. KAS SVARBIAUSIA ŠIAME PROCESE?

Mūsų parama yra tikslinė ir greita: vežame daliniui, karių grupėms. Vežame tai, ko ukrainiečiai paprašo. Tai yra techninė ir taktinė pagalba. Gali padaryti daug už santykinai labai mažai. Aš tai vadinu paramos karyba. Kai pats nekariauji, bet tavo parama, kuri tiksliai keliauja ten, kur reikia, daro didelį skirtumą. Daug dalykų susiję su logistika, žvalgyba – vystome šiuos gebėjimus karo eigoje.

GAL GALITE PLAČIAU PAPASAKOTI APIE TEIKIAMAS PARAMOS PRIEMONES?

Yra trys prioritetinės paramos priemonės: dronai, įvairių rūšių optika ir mašinos. Šios priemonės leidžia Ukrainos kariams efektyviau naudoti savo pačių turimą ginkluotę. Dronai šiame kare atlieka ypatingą vaidmenį. Jau nuo 2014–2015 m. mes kartu su ukrainiečiais vystėme šią karybos rūšį. Ukrainiečiai išmoko meistriškai naudoti dronus. Dronų karas yra ateitis. Turėtume tuo domėtis tiek iš techninės, tiek iš taktinės pusės.

ŠIAME KARE UKRAINA KOVOJA DĖL VISŲ SAVO TERITORIJŲ, TAIP PAT IR DĖL KRYMO. KAI UKRAINOS KARIUOMENĖ PAJUDĖS KRYMO KRYPTIMI, KAIP MANOTE, KOKIŲ VEIKSMŲ IMSIS RUSIJA?

Krymas bus lemiamas mūšis šiame kare. Dabar yra daug kitų kovos arenų. Šiuo metu Rusija vykdo puolimą prieš Ukrainos infrastruktūrą. Vis dėlto vyksta pasiruošimas tam momentui, kai bus galima pasukti link Krymo. Galbūt bus galima

diplomatiniu būdu priversti Rusiją pasitraukti. Kai prasidės mūšis dėl Krymo, koks jis bebūtų, karas pasisuks kitu kampu.

ATAKUODAMA CIVILINĘ INFRASTRUKTŪRĄ, RUSIJA SIEKIA PALAUŽTI UKRAINOS VISUOMENĘ?

Bet nepalaužia. Žmonės yra vieningi, bendruomeniški – jie palaiko ryšius tarpusavy ir su valdžios struktūromis. Šiuo metu yra rimta infrastruktūros krizė. Visoje Ukrainoje nėra šviesos, užsideda atominės elektrinės. Turime ieškoti kelių, kaip padėti.

Yra trys
prioritetinės
paramos
priemonės: dronai,
įvairių rūšių optika
ir mašinos. Šios
priemonės leidžia
Ukrainos kariams
efektyviau
naudoti savo
pačių turimą
ginkluotę.

 VILNIUS
TECH

For the
creators
of tomorrow

ESATE SAKĘS, KAD KARAS UKRAINOJE YRA JŪSŲ ASMENINIS KARAS. KAIP ŠIS KARAS PAVEIKĖ JUS, KAIP ŽMOGŲ?

Paveikė giliai ir įvairiomis prasmėmis. Viena – užmegztos pažintys, draugai. Bet yra ir kita pusė. Karas įtraukia ir negali lengvai iš jo ištrūkti. Jis veikia tave, nori to ar ne. Karas yra kaip organizmas, kuris daro neigiamą įtaką žmogui. Tie, kas yra buvę kare, tai supras. Suvoki karą kitaip, kai jis yra arti. Pradedi geriau matyti įvairius aspektus. Ne tik iš asmeninės, bet ir techninės, taktinės, strateginės pusės.

NE VIENĄ KARTĄ KARO ZONOJE SUSIDŪRĖTE SU MIRTIES GRĖSMĖ...

Aš jau susitaikiau su mintimi, kad galiu bet kuriuo metu žūti.

SAVO PATIRTĮ IR KARĄ DONBASE APRAŠĖTE KNYGOJE „DONBASO DŽIAZAS“. ŠIUO METU RAŠOTE NAUJĄ KNYGĄ APIE VYKSTANTĮ KARĄ PAVADINIMU „UKRAINOS ROKAS“. GALBŪT GALĖTUMĖTE PLAČIAU PAPASAKOTI APIE ŠIĄ KNYGĄ?

Knyga bus gerokai tamsesnė – šis karas emociškai stipriai paveikė. Knygoje bus ir platesnių geopolitinių, istorinių pamastymų. Pavyzdžiui, ką man reiškia Lietuvos pokaris? Tai istorinė sąsaja su dabartimi – kaip aš priimu lietuvišką istorinę patirtį į savo kovą. Kol kas tai dar padriki užrašai. Rašydamas naudoju nuotraukas – susieju jas su įvykiais, temomis. Vizualinė medžiaga man padeda rašyti.

PASIBAIGUS KARUI, REIKĖS ATSTATYTI UKRAINĄ. KIEK, JŪSŲ MANYMU, TAI UŽTRUKS IR KOKIOS PAGALBOS UKRAINAI REIKĖS? IR AR GALIME TIKĖTIS, KAD PASIBAIGUS KARUI RUSIJA NEBESIKIŠ?

Turime suprasti, kad Ukrainos reikalas yra mūsų visų reikalas. Tiek karas, tiek taika. Labai daug priklauso nuo Vakarų šalių politinės valios. O Rusiją turime neutralizuoti. Galimos įvairios priemonės – ir karinės, ir diplomatinės, ir ekonominės. Dabartinė Rusija neturi ribų. Ši Rusija nepasikeis. Negalime naiviai manyti, kad ji pasikeis net pasitraukus V. Putinui. ■

DRONAI, KEIČIANTYS POŽIŪRĮ Į KARYBĄ

Kalbėjosi: Mykolas Kostas

Nuotraukos: Aleksandr Lapušinskij

Vilniaus Gedimino technikos universitete (VILNIUS TECH) veikianti aeronautikos laboratorija šiemet gavo ypatingą užduotį – sukonstruoti droną, kuris atliktų specialų vaidmenį kare Ukrainoje. Nuo vaikystės orlaivius konstruojantis laboratorijos vedėjas Aleksandr Lapušinskij kartu su komanda ėmėsi darbo. Po sėkmingo drono pasirodymo mūsų lauke, A. Lapušinskij su partneriais ir laboratorijos kolegomis įsteigė karinius dronus kuriantį startuolį „Unmanned defense systems“. Apie tai kalbamės su VILNIUS TECH lektoriumi, aeronautikos laboratorijos vedėju ir „Unmanned defense systems“ technologijų vadovu A. Lapušinskij.

ŠIEMET UNIVERSITETO AERONAUTIKOS LABORATORIJOJE BUVO SUKURTI DRONAI, KURIE SĖKMINGAI PANAUDOTI KARE UKRAINOJE. GAL GALITE PLAČIAU APIE TAI PAPASAKOTI?

Mūsų laboratorija kuria ir įgyvendina daug projektų – turime ir puikią techninę infrastruktūrą, ir kompetencijų. Šiemet į mus kreipėsi viena Ukrainos organizacija su prašymu sukurti sistemą, kuri galėtų pridengti aukštos vertės bepilotį orlaivį, tai yra sukurti droną, kuris prieš radarą galėtų būti matomas kaip rimtas ir grėsmingas orlaivis, pavyzdžiui, „Bayraktar TB2“, bet iš tiesų būtų mažos vertės dronas taikyns. Suprantama, kad mes norėjome pagelbėti Ukrainai ir su dideliu užsidegimu kibome į darbą. Per gana trumpą laiką padarėme eskizą, prototipą, jį išbandėme ir išsiuntėme pirmąją dronų partiją į Ukrainą.

Šie dronai taikiniai sėkmingai dalyvavo įvairiose karinėse operacijose. Pavyzdžiui, mūsų orlaivis buvo panaudotas vienoje karinėje operacijoje kartu „Bayraktar TB2“ – į mūsų orlaivį buvo šauta iš zenitinių raketų kompleksų, tuomet „Bayraktar TB2“ užfiksavo šūvį, nustatė koordinatas ir sunaikino prieš raketų kompleksą. Mūsų nebrangus dronas buvo panaudotas ir mūsųose dėl Gyvačių salos – skrido į salą ir pridengė kitus vertingus orlaivius, pritraukdamas šūvius į save.

Pirmieji mūsų dronai buvo naudojami kaip taikiniai. Vėliau ant šio drono platformos uždėjome kamerą, kuri kartografavo paviršius ir Ukrainos kariai pradėjo naudoti juos žvalgybai.

Sulaukėme daug gerų atsiliepimų iš Ukrainos kariuomenės. Tad kartu su laboratorijos kolegomis bei partneriais įsteigėme startuolį „Unmanned Defense Systems“ ir pradėjome kurti karinės paskirties bepiločius orlaivius.

KOKIOS JŪSŲ SUKURTO DRONO TECHNINĖS SAVYBĖS IR KUO JIS IŠSISKIRIA IŠ KITŲ DRONŲ?

Ukraina kaip paramą yra gavusi daug ne specialios paskirties (angl. *off-the-shelf*) dronų, kurie nėra pritaikyti karui. Jie negali įveikti didelio atstumo, juos galima lengvai nutupdyti – signalas sutrikdomas ir dronas niekur nebeskrenda.

Mūsų dronas skrenda greitai ir gali įveikti 70 km. Ukrainos kariai naudodavo mūsų dronus didesnio nei 20 km atstumo misijoms – nusikristi ir apžiūrėti tam tikrą teritoriją. Dronas nenustoja veikti, net jei signalas ar GPS (globalinė padėties nustatymo sistema) yra slopinami – tęsia misiją ir skrenda į nustatytą tašką. Skrydis yra autonominis – nereikia operatoriui valdyti drono. Štabe suplanuojama misija ir dronas paleidžiamas. Dėl saugumo galima nustatyti, kad sugrįžtantis dronas nusileistų kitoje vietoje nei pakilo. Informacija dronuose yra koduota – priešas, perėmęs šį droną, negali prieiti prie jo surinktos medžiagos ar nustatyti, iš kurios vietos jis pakilo.

Nebrangūs dronai gali būti naudingi mūsų lauke. Jei kiekvienas karys gebėtų valdyti dronus, nebūtina kovinius, bet žvalgybinius, tai iš esmės pakeistų karą. Dronų naudojimas leidžia

Sulaukėme daug
gerų atsiliepimų
iš Ukrainos
kariuomenės.
Tad kartu su
laboratorijos
kolegomis bei
partneriais
įsteigėme startuolį
„Unmanned
Defense Systems“
ir pradėjome kurti
karinės paskirties
bepiločius orlaivius.

efektyviau kovoti – koordinuoti veiksmus, vykdyti
įvairias karines operacijas ir svarbiausia – padeda
apsaugoti karių gyvybes.

GAL GALITE PLAČIAU PAPASAKOTI APIE KARINIŲ DRONIŲ TECHNOLOGIJAS?

Droną sudaro daug sudedamųjų dalių. Yra sklandmuo (angl. *airframe*), nuo sklandmens techninio sprendimo ir kokybės priklauso orlaivio aerodinaminės ir techninės charakteristikos, pavyzdžiui, kaip greitai ir kaip toli gali dronas skristi. Kita svarbi orlaivio dalis yra naudingas krovinys (angl. *payload*) – tai dažniausiai įvairios kameros, o koviniuose dronuose gali būti ir sprogstamasis užtaisas. Taip pat droną sudaro įvairios sistemos ir posistemės. Kad karinis dronas puikiai funkcionuotų, visos sistemos turi darniai veikti kartu. Svarbus drono programinis kodas, įvairios sistemos, užtikrinančios orlaivio gebėjimą skristi radijo tyloje ar zonose, kuriose signalas gali būti slopinamas.

Situacija Ukrainoje ir karo modelis pasikeitė, palyginti su pirmosiomis karo dienomis, nes jau yra susiformavusi aiški fronto linija. Šiose zonose naudojama įvairi technika, pavyzdžiui, GPS ir radijo signalo slopinimo įranga. Jei dronas neturi

sistemos, kuri leistų skristi šiose zonose, jis yra neveiksmingas. Pavyzdžiui, visi turbūt girdėjo apie droną kamikadzę „Switchblade“, kuris buvo naudojamas ir Ukrainoje. Šis dronas nebuvo itin efektyvus mūšio lauke, kur priešas slopina signalą, nes droną iki taikinio turi nuvesti operatorius su valdymo pultu, o tam būtinas nenutrūkstamas ryšys su dronu.

KOKIUS DRONŲ PROTOTIPUS JŪSŲ STARTUOLIS ŠIUO METU KURIA IR KOKIE ATEITIES PLANAI?

Mes pradėjome veiklą su „Šamo“, arba „Catfish“, projektu. Terminas „Catfish“ reiškia apsimesti kažkuo ir išvilioti tai, ko tau reikia – mūsų dronas apsimesa „Bayraktar TB2“ ar kitu pavojingu dronu ir pritraukia šūvį. Šūvis gali būti brangesnis už patį droną. „Šamą“ galima naudoti ir kaip taikinį, ir kaip žvalgybinį droną. Šis projektas – tai modulinis dronas, kurį sudaro „Catfish Target“ ir „Catfish Mapper“ bei „Catfish Mapper Live“ modifikacijos. „Catfish Mapper“ modifikacijos dronas nosyje turi dvi kameras (šiluminę ir dienos spektro) ir skrisdamas gali kartografuoti bei filmuoti žemės pa-

viršių. Vėliau saugiai štabe galima apdoroti drono surinktus duomenis. Taip pat yra „live“ versija – vaizdas iš drono gali būti realiu laiku perduodamas į antžeminę stotį. Pirmosios dvi „Šamo“ siuntos keliavo į Ukrainą.

Galvojame ir apie kitus dronus. Vienas jų – skraidantis šaudmuo (angl. *loitering munition*), arba dronas kamikadžė. Greitai pradėsime projektuoti ir gaminti šį orlaivį. Taip pat ketiname kurti itin lengvą iki vieno kilogramo žvalgybinį orlaivį. Planuose ir vertikalaus pakilimo dideli daugiaviečiai orlaiviai, kurie galėtų nešti didelius naudingus krovinius – kameras su itin didelio židinio nuotolio objektyvais, su įvairiais jutikliais ar lidarais (infra-raudonasis lazeris radaras).

Žinoma, nepamiršime ir mažos vertės dronų taikinių. Bendradarbiaujame su Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Oro gynybos batalionu. Šis batalionas atlieka pratybas, kurių metu kariai mokosi šaudyti į ore judančius taikinius. Kad įgytų kvalifikaciją, kariai turi atlikti tikrus šūvius. Planuojame gaminti dronus taikinius šioms pratyboms. ■

2022

VILNIUS TECH NAUJIENŲ GREITINTUVAS

Svarbiausios universiteto naujienos vienu žvilgsniu: žmonės, įvykiai, pasiekimai vienoje vietoje per ketvirtį valandos

RUGSĖJIS

MOKSLO METŲ PRADŽIOS ŠVENTĖJE – PALINKĖJIMAI STUDENTAMS

Rugsėjo 1-ąją Vilniaus Gedimino technikos universitete (VILNIUS TECH) vyko oficiali Mokslo ir žinių dienos šventė. Jos metu universiteto rektorius prof. Romualdas Kliukas, LR ekonomikos ir inovacijų ministrė Aušrinė Armonaitė bei Studentų atstovybės prezidentė Paula Valaitytė tarė sveikinimo žodį.

„Nebijokite būti smalsūs, ieškoti atsakymų į rūpimus klausimus, o iš padarytų klaidų mokytis kasdien. Tai naujas etapas Jūsų gyvenime. Ne-

pamirškite iš jo pasisemti drąsos, kūrybiškumo ir ryžto, siekti žinių ir jas pritaikyti kurdami prototipus ir inovacijas“, – sakė VILNIUS TECH rektorius.

A. Armonaitė studentams linkėjo trijų dalykų. Pirmausia – imti iš universiteto viską, ne tik lankyti

paskaitas ir semtis žinias, bet ir dalyvauti kitose veiklose. Tai pat būti drąsiems ir mąstyti kritiškai, dėstytojų klausti nepatogių klausimų. Ir trečia – mylėti ir mėgautis Vilniaus miestu.

Studentų atstovybės prezidentė P. Valaitytė patarė studentams iš universiteto pasiimti viską, kas įmanoma, džiaugtis studentavimo metais, nebijoti įsitraukti į bendruomenės veiklą, o svarbiausia – suprasti, kad klysti yra normalu.

VILNIUS TECH – EUROPOS INOVATYVIŲ AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ TINKLO NARYS

Europos Komisija naujoje Europos inovacijų darbotvarkėje išsakė tikslą tapti giliųjų technologijų (angl. *deep-tech*) lydere pasaulyje ir, siekdama šio tikslo, subūrė Europos inovatyvių aukštųjų mokyklų tinklą (*European Network of Innovative Higher Education Institutions* (ENIHEI)). Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VILNIUS TECH) buvo atrinktas tapti šio tinklo nariu.

Rugsėjo 5–8 dienomis Ispanijoje, Salamankos universitete, įvyko pirmasis šio tinklo universitetų susitikimas, kuriame dalyvavo Studijų prorektorė Živilė Sederevičiūtė-Pačiauskienė.

Europos aukštųjų mokyklų tinklas siekia sudaryti galimybę keistis žiniomis, idėjomis ir patirtimi apie tai, kaip skatinti inovacijų kultūrą, įgalinti kūrybiškumą, enterprenerystę ir talentus. Tinklas apima daugiau nei 37 aukštąsias mokyklas iš 27 valstybių narių. Europos inovatyvių universitetų tinkle planuojamos investicijos veikloms, skirtoms aukštųjų mokyklų įsitvirtinimui Europos universitetų aljansuose, pvz., virtualių paslaugų diegimas ir plėtra, studijų kokybės gerinimas, jungtinių studijų programų rengimas, tarptautiškumo didinimas, mobilumas, infrastruktūros gerinimas ir pan.

VILNIUS TECH PASIKEITĖ DVIEJŲ FAKULTETŲ DEKANAI

Rugpjūčio pradžioje pasikeitė Antano Gustaičio aviacijos instituto (AGAI) dekanas. Šias pareigas

pradėjo eiti doc. dr. Linas Juknevičius. Jis pakeitė kadenciją baigusį dr. Justą Nugarą, kuris tapo susisiekimo ministro Mariaus Skuodžio patarėju strateginio planavimo klausimais.

Tai – dar ne viskas. Nuo rugsėjo 1-osios dekanės pareigas Verslo vadybos fakultete eiti pradėjo prof. dr. Vida Davidavičienė, kuri pakeitė prieš tai buvusią prof. dr. Jeleną Stankevičienę.

Naujieji fakultetų dekanai pasakojo, kad stengsis visuomenę plačiau supažindinti su fakultetais, juose vykstančiomis veiklomis, o svarbiausia – pritraukti daugiau stojančiųjų.

VILNIUS TECH VYKO TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA „TRANSBALTICA 2022: TRANSPORTO MOKSLAS IR TECHNOLOGIJOS“

Rugsėjo 15 ir 16 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete (VILNIUS TECH) vyko 13-oji tarptautinė konferencija „Transbaltica 2022: transporto mokslas ir technologijos“, kuri organizuojama bendradarbiaujant su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Transporto inovacijų asociacija ir tarptautiniu leidėju „Springer Nature AG“. Konferencija, kurioje dalyvauja transporto srities profesionalai iš viso pasaulio, šiemet vyko hibridiniu būdu – dalis pranešimų buvo skaitomi gyvai universitete, kita dalis – nuotoliu.

Pristatydamas šių metų renginį, konferencijos Mokslo komiteto pirmininkas dr. Paulius Skačkas atkreipė dėmesį į teigiamas tendencijas

transporto srityje, kuriams pažangius sprendimus, žaliąjį kursą, tvarumą ir tvirtino, kad mokslo ir verslo bendras darbas įneš daug naujovių ateityje. Konferencijos dalyvius pasveikino Mokslo ir inovacijų prorektorius prof. dr. Dalius Navakas ir Transporto inžinerijos fakulteto dekanas prof. dr. Olegas Prentkovskis, o renginį savo pranešimu pradėjo Susisiekimo ministerijos atstovas dr. Justas Nugaras.

Šiame konferencijoje buvo aptartos aktualios transporto srities temos: transporto priemonės ir jų sistemos, alternatyvūs degalai, eismo sauga ir saugumo priemonės, transporto infrastruktūra ir politika, keleivių ir krovinių vežimo technologijos, multimodalinis transportavimas ir logistika, transporto aplinkosauga ir ekologija, intelektinės transporto sistemos, savivaldis transportas ir kt.

MINISTRĖ J. ŠIUGŽDINIENĖ SUSITIKO SU VILNIUS TECH BENDRUOMENE

Rugsėjo 19 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete (VILNIUS TECH) apsilankė LR švietimo, mokslo ir sporto ministrė Jurgita Šiugždinienė. Ministrė susitiko su VILNIUS TECH bendruomene aptarti aktualius universitetui klausimus, pristatyti planuojamus pokyčius švietimo sistemoje ir nuveiktus darbus.

Susitikimo metu J. Šiugždinienė atkreipė dėmesį, kad pokyčių švietimo sistemoje galima tikėtis jau netolimoje ateityje.

„Vykstantiems pokyčiams reikia palaikymo. Tik svarbu atkreipti dėmesį į keletą aspektų, o pradėti reikia būtent nuo pagrindinio ugdymo. Visuomenė turi suprasti, kad ugdymo procese svarbus ne patikrinimas ir konkurencija, o grįžtamasis ryšys ir parama moksleiviams“, – pabrėžė ministrė.

VILNIUS TECH bendruomenės nariai, dalyvavę susitikime, aktyviai įsitraukė į diskusijas su ministre. Buvo kalbama apie galimą paramą universitetui artėjant šildymo sezonui, apie pagalbą užsienio studentams kreipiantis dėl vizų gavimo, taip pat buvo iškeltas studentams aktualus bendrabučių klausimas.

IŠKILMINGAME SENATO POSĖDYJE VILNIUS TECH MOKSLININKAMS IR DĖSTYTOJAMS ĮTEIKTI DIPLOMAI IR ATESTATAI

Rugsėjo 27 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete (VILNIUS TECH) įvyko iškilmingas Senato posėdis, kurio metu buvo įteikti mokslo daktarų diplomai, profesoriaus ir docento pedagoginio

vardo atestatai. Taip pat buvo pasveikinti mokslininkai, kuriems Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras išdavė patentus.

Tardamas sveikinimo žodį, VILNIUS TECH rektorius prof. dr. Romualdas Kliukas palinkėjo mokslininkams ir dėstytojams darnaus darbo universitete ir atkreipė dėmesį, kad VILNIUS TECH yra ne tik talentų kalvė, bet ir mokslininkų bei novatorių susibūrimo vieta, kurioje gimsta idėjos. Rektorius paragino būti aktyviems įgyvendinant idėjas ir prisidedant prie svarbių visuomeninių procesų šalyje.

SPALIS

MIESTO INOVACIJŲ ENTUZIASTAI 48 VALANDOMS SUSIBŪRĖ KURTI INOVACIJAS VILNIUI

Švarus, saugus, patogus ir dinamiškas – toks gali būti Vilnius visai netolimoje ateityje. Rugsėjo 30–spalio 2 d. Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) Kūrybiškumo ir inovacijų centre „LinkMenų fabrikas“ vykusio sostinės inovacijoms skirto hakatono dalyviai pasiūlė kone 20 įvairaus pobūdžio kūrybiškų sprendimų. Jau penktą kartą vykusį hakatoną „Hack4Vilnius“ laimėjo ir pagrindinį įmonės „Cognizant Technology Solutions Lithuania“ įsteigtą prizą iškovojo komanda „Stebuklai“, pasiūliusi sprendimą, kaip keisti atliekų rūšiavimo įpročius.

Geriausiai įvertinta komanda sprendė Vilniaus miesto savivaldybės įmonės „Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras (VAATC)“ iškeltą iššūkį ir sukūrė specialią programėlę „TrashOut“, kuri padės vystyti Lietuvoje diegiamą atliekų tvarkymo sistemą, paremtą piktogramų principu. Programėlė leis miestiečiams nuskenuoti daiktą, įvertinti jo medžiagiškumą, o pagal tai priskirta piktograma generuos informaciją apie artimiausią tinkamą daikto išmetimo vietą.

Šiais metais inovacijų vystymo sprintas „Hack4-Vilnius“ subūrė daugiau kaip 90 dalyvių iš Vilniaus universiteto (VU), VILNIUS TECH, ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto ir kitų švietimo ir mokslo įstaigų. Prie hakatono prisijungė kūrybinių industrijų atstovai ir net moksleiviai. Komandos rinkosi ne tik iš Vilniaus mieste veikiančių įmonių pasiūlytų iššūkių gausos, bet ir patys identifikavo sostinės problemas ir pateikė joms sprendimus.

VILNIUS TECH MOKSLININKAI ATIDARĖ UNIKALŲ BIOLOGINĮ TILTĄ

Spalio 17 d. Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) mokslininkai Vilniaus universiteto (VU) botanikos sode pristatė unikalų statinį – pėsčiųjų tiltą, kurio statybai buvo pa-

naudotas biologinis betonas. Tiek tilto statybai panaudotos medžiagos, tiek tilto architektūra pabrėžia ryšį su gamta ir darniai įsilieja į botanikos sodo erdvę. „Pasaulyje yra vos kelios eksperimentinės programos, kai biologinis betonas panaudotas realioms konstrukcijoms. Biologinis tiltas šiuo požiūriu yra unikalus statinys“, – teigia projekto vadovas, VILNIUS TECH mokslininkas doc. dr. Ronaldas Jakubovskis.

Tilto atidarymo metu VILNIUS TECH kancleris doc. dr. Vaidotas Trinkūnas teigė, kad biologinis tiltas iš vienos pusės jungia gamtą, iš kitos – inžineriją, naujas technologijas, ir tvirtino, kad reikėtų kurti kuo daugiau projektų, kuriuose technologijos veiktų išvien su gamta.

Tilto statybai panaudoti dviejų rūšių ypatingų savybių betonai: kraštinės medžio šakas atkar-tojančios santvaros pagamintos iš ypač stipraus plaušu armuoto betono, o vidurinė dalis – iš biologinio savaime gyjančio betono.

Biologinis betonas ypatingas tuo, kad jo viduje esančios bakterijos gali savaime užtaisyti konstrukcijoje atsiveriančius plyšius ir nereikia atlikti įprastinio remonto. Tokiu būdu galima stipriai prailginti konstrukcijos eksploatacijos laiką ir sumažinti priežiūros išlaidas.

LIETUVOS MOKSLO TARYBA FINANSUOS VILNIUS TECH STUDENTŲ MOKSLINIUS TYRIMUS

Lietuvos mokslo taryba skatina studentus įsitraukti į aktyvią mokslinę veiklą ir kelti mokslinę kompetenciją. Rudens ir pavasario semestrais taryba finansuos laisvus nuo auditorinių užsiėmimų metu vykdomus tyrimų projektus. Trys tokie projektai bus vykdomi Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) Fundamentinių mokslų fakulteto (FMF) Chemijos ir bioinžinerijos katedroje.

Vienas jų – „Nizino pernašos sistemoms naudojamų biopolimerų įtaka nizino proteolitiniam stabilumui“, kurį vykdo VILNIUS TECH FMF Chemijos ir bioinžinerijos katedros Bioinžinerijos studijų programos ketvirtą kurso studentė Justė Čeičytė, vadovaujama dr. Rūtos Gruškienės.

Kitame projekte „Modifikuotų pirimidino heterociklinių bazių sintezė ir katabolizmo tyrimai“ dalyvauja VILNIUS TECH FMF Chemijos ir bioinžinerijos katedros Bioinžinerijos studijų programos II pakopos I kurso studentė Aušrinė Čekytė, jos moksliniams tyrimams vadovauja dr. Daiva Tauraitė.

Trečiame projekte „Bioanodo sukūrimas, panaudojant breketų sistemą, darbui mikrobiiniame kuro elemente“ dalyvauja VILNIUS TECH FMF Chemijos ir bioinžinerijos katedros Bioinžinerijos studijų programos I pakopos III kurso studentė Mariia Goman, vadovaujama doc. dr. Ingridos Bružaitės.

VILNIUS TECH DALYVAVO TECHNOLOGIJŲ, INOVACIJŲ IR INŽINERINIŲ SPRENDIMŲ PARODOJE „BALTECHNIKA 2022“

Spalio 19–21 dienomis Lietuvos parodų ir kongresų centre LITEXPO vyko didžiausia Baltijos šalyse specializuota technologijų, inovacijų ir inžinerinių sprendimų paroda „Balttechnika 2022“, kurioje dalyvavo ir Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VILNIUS TECH).

Parodos metu inžinerijos ir technologijų pramonės įmonės, startuoliai, inovacijų kūrėjai, mokslo institucijos vykdė tinklaveiką ir pristatė savo pasiekimus plačiajai visuomenei. Šiame planuota pritraukti apie 2 tūkst. specialistų iš visos Europos.

Vienas iš parodos tikslų – sudominti jaunimą inžinerinių inovacijų kūrimu ir paskatinti studijuoti technologinės krypties mokslus. Pirmąją parodos dieną minios jaunuolių užsuko į VILNIUS TECH stendą, susipažino su universiteto kuriamomis inovacijomis ir kalbėjosi apie naujausius technologinius išradimus. Jaunimą domino viskas – nuo robotų iki dirbtinio intelekto. Jaunuoliai taip pat išgirdo apie studijų galimybes VILNIUS TECH.

VILNIUS TECH PRISIJUNGĖ PRIE PEGASUS ASOCIACIJOS

Spalį Vokietijoje vyko 49-asis PEGASUS tinklo tarybos susitikimas, kurio metu Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) Antano Gustaičio aviacijos institutas (AGAI) tapo tikruoju PEGASUS tinklo nariu.

PEGASUS yra tinklas, vienijantis geriausius Europos universitetus, rengiančius aeronautikos specialistus. Tinkle šiuo metu yra 30 narių iš 12 skirtingų šalių. Pagrindiniai PEGASUS tikslai yra skatinti universitetų bendradarbiavimą aviacijos ir kosmoso inžinerijos srityse, siūlyti aktualias edukacines ir mokslinių tyrimų programas, pritraukti geriausius studentus ir mokslininkus, siūlyti aukšto lygio MTEP paslaugas Europos aviacijos ir kosmoso pramonei.

VILNIUS TECH dalyvavimas asociacijos veikloje bus naudingas ne tik sprendžiant aktualias aviacijos ir kosmoso sektoriaus problemas, bet ir sustiprins bendradarbiavimą su geriausiais Europos aeronautikos srities universitetais, bus praplėtos studentų ir dėstytojų mobilumo galimybės.

LAPKRITIS

„TELTONIKA“ ĮTEIKĖ STIPENDIJAS VILNIUS TECH STUDENTAMS

Lapkričio 10 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete (VILNIUS TECH) apsilankę „Teltonika IoT Group“ atstovai įteikė metines 3 tūkst. eurų (10 mėnesių po 300 eurų) stipendijas elektronikos, informacinių technologijų ir mechanikos krypties pirmakursiams.

Šios stipendijos yra „Teltonika High-Tech Hill“ programos „Ateitis priklauso man!“ dalis, skirtos padėti jauniems talentams atsiskleisti ir paskatinti juos siekti žinių, kurti. Per penkerius metus „Teltonika“ pirmakursių studentų stipendijoms ketina skirti 1,5 mln. eurų ir taip padėti universitetams pritraukti naujų talentų į technologijų sritį.

Šiemet stipendijas gavo 31 VILNIUS TECH studentas. Jas įteikė „Teltonika High-Tech Hill“ vadovas Julius Purlys ir „Teltonika Telematics“ vadovas Antanas Šegžda. „Tik atrasdami ir augindami talentus, galėsime sukurti geresnį rytojų Lietuvai. Mūsų organizacija nori padėti augti būsimoms technologijų žvaigždėms, kurios garsins Lietuvą

visame pasaulyje“, – stipendijų programos tikslus renginio metu pristatė A. Šegžda. „Teltonika Telematics“ vadovas taip pat pasidžiaugė produktyviu bendradarbiavimu su VILNIUS TECH ir tvirtino, kad įmonių grupė ieško kelių, kaip aktyviau prisidėti prie technologijų srities specialistų rengimo.

VILNIUS TECH ATVIRŲ DURŲ DIENOSE MOKSLEIVIAI SUSIPAŽINO SU ATEITIES STUDIJOMIS

Lapkričio 11 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete (VILNIUS TECH) praūžė atvirų durų dienos – daugiau kaip 500 moksleivių iš visos Lietuvos atskubėjo susipažinti su universitetu ir ateities studijomis.

Moksleiviai turėjo galimybę pabendrauti su dėstytojais ir studentais, dalyvavo studijų programų mugėje ir sužinojo apie universiteto vykdomas į šiuolaikinę darbo rinką orientuotas studijų programas. Taip pat įsitraukė į kūrybingas renginio veiklas, žaidimus – pasinėrė į virtualią realybę, važiavo studentų sukonstruotu e. lenktynių simulatoriumi, valdė robotus. Atidžiai klausėsi ir rimtų pranešimų apie karjeros perspektyvas technologijų srityje.

VILNIUS TECH ATIDARYTA „METSO OUTOTEC FINANCELAB“ LABORATORIJA

Lapkričio 24 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete (VILNIUS TECH) duris atvėrė šiuolaikiška „Metso Outotec FinanceLab“ laboratorija. Finansų ir ekonomikos studentai čia mokysis naudodami moderniausius tyrimų įrankius. Atidarymo renginyje dalyvavusi ekonomikos ir inovacijų ministrė Aušrinė Armonaitė teigė besitikinti, kad ši laboratorija ne tik gilins studentų akademines žinias, bet ir ugdys profesionalus, galinčius prisidėti prie Lietuvos verslo ir finansų sektoriaus augimo.

Pasaulinės kasybos ir agregatų pramonės lyderės „Metso Outotec“ įsteigtoje finansų laboratorijoje studentams bus suteikta išskirtinė prieiga prie finansinės informacijos tiekėjos „Bloomberg“ informacinės sistemos. Joje – galimybės naudotis aktualiausia finansine informacija, realiu laiku stebėti finansų rinkas, naujienas, analizuoti profesionalius tyrimus ir patiems studentams atlikti prognozes, pasitelkiant modernius tyrimo įrankius. „Bloomberg“ sistema – daugelio laikoma aukso standartu finansų industrijoje, ja naudojasi daugiau nei 300 tūkst. profesionalių investuotojų ir kitų specialistų visame pasaulyje.

VILNIUS TECH rektorius prof. dr. Romualdas Kliukas pastebėjo, kad universitetuose atsirandančios šiuolaikinės technologijos efektyviai prisideda prie studijų kokybės gerinimo, padeda konkuruoti su užsienio universitetais dėl geriau-

sių studentų ir leidžia paruošti konkurencingus specialistus.

IŠRINKTA NAUJOJI STUDENTŲ ATSTOVYBĖS PREZIDENTĖ

Lapkričio 26 d. Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) Studentų atstovybės (SA) visuotinės ataskaitinės konferencijos metu buvo išrinkta naujoji organizacijos prezidentė – ja tapo Architektūros fakulteto II kurso studentė Smiltė Kiaunytė. Pasak studentės, kuri į SA įsiliejo nuo pat pirmųjų dienų, ši organizacija išau-gino meilę universitetui ir jo bendruomenei, todėl nusprendė kandidatuoti į prezidentės poziciją ir vesti SA į priekį.

Kalbėdama apie savo patirtį universitete, naujoji prezidentė išskyrė ryšį su studentais: „Palaikau artimą ryšį su kitais studentais, būtent jie universitetą paverčia lyg antrais namais.“ S. Kiaunytė teigia, kad SA stengsis išgirsti kiekvieną studentą ir įtraukti juos priimant svarbius sprendimus. Taip pat sieks aktyviai įtraukti studentus į universiteto veiklą. „Manau, jog universitetas bei SA turėtų veikti išvien, visgi esame viena bendruomenė. Vienydami jėgas, galime pasiekti daug didesnių tikslų“, – sako S. Kiaunytė.

Artimiausi naujosios prezidentės darbai – bendrabučiuose kylančių problemų sprendimas, SA internetinės svetainės atnaujinimas ir šios organizacijos strategijos kūrimas.

K. SANKAUSKAS: „UNIVERSITETAS IŠMOKĖ SAVARANKIŠKUMO“

Kalbėjosi: Neda Černiauskaitė
Nuotraukos: Simo Bernoto

Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) alumnas Karolis Sankauskas dar besimokydamas universitete įkūrė nuosavą projektavimo įmonę. Jis prisidėjo prie ne vieno žinomo projekto įgyvendinimo – Bernardinų parko, Tiškevičių dvaro Užutrakyje, stadiono Kalnų parke. Taip pat ir prie Antano Gustaičio aviacijos instituto naujo pastato projekto. Pasak universiteto alumno, tai lyg duoklė, kurią norisi gražinti už studijų metais įgytas praktines, teorines žinias, kurias darbe jis naudoja ir šiandien. Jos taip pat praverčia ir teikiant pagalbą karo nuniokotai Ukrainai – prasideda pirmieji šalies atstatymo darbai, nugriauti pastatai projektuojami iš naujo.

BAIGĘS MOKYKLĄ PASIRINKOTE APLINKOS APSAUGOS INŽINERIJOS SRITĮ. KODĖL BŪTENT ŠIĄ SRITĮ?

Tuo metu, kai baigiau mokyklą, buvo labai populiariu rinktis vadybos, ekonomikos ar teisės studijas. Dėl studijų krypties tariausi ir daug diskutavau su tėčiu. Jis man patarė rinktis inžinerijos srities studijas, kad įgyčiau specialybę, turėčiau techninį išsilavinimą. Iš pradžių su juo nesutikau, norėjau studijuoti tai, kas buvo madinga, tai, ką rinkosi draugai. Tačiau kiek pagalvojęs nusprendžiau mokytis VILNIUS TECH, čia įstojau pirmu numeriu.

Dauguma mano kursiojų buvo į Vilnių atvykę studijuoti iš kitų miestų. Jie suprato, kad jeigu nori pasilikti Vilniuje, turi mokytis, stengtis. Pasibaigus pirmajam semestru, tai supratau ir aš.

Nuolat prisimenu tėčio žodžius: „Studijuok ir įgyk specialybę.“ Iki šiol esu dėkingas jam už tai, kad nukreipė tinkama kryptimi. Baigęs bakalauro studijas, nusprendžiau tęsti mokslus ir įstojau į magistrantūrą.

KOKIŲ PRAKTINIŲ ĮGŪDŽIŲ ĮGIJOTE UNIVERSITETE?

Besimokydamas universitete išmokau gyvenimo realybės. Mokykloje matematika man sekėsi itin gerai, gaudavau aukščiausius įvertinimus. Atėjus į universitetą, pasitaikydavo ir tokių atvejų, kai iš 30 galimų balų surinkdavau 1. Tokiais atvejais suprasdavau, kad čia nesu geriausias, reikia pasistengti labiau.

VILNIUS TECH taip pat išmokė suprasti, kad besimokant reikia susiimti, kad tos žinios, su kuriomis atėjau į universitetą, yra tik pradmenys, bet aš turiu ir toliau augti besimokydamas, juk turiu būti lygiavertis akademinės bendruomenės narys,

integralus žmogus. Besimokydamas supratau, kad ne dėstytojai kalti, jog kažko neišmokau, ne dėstytojai kalti, kad neatlikau namų darbų, aš pats esu už tai atsakingas.

Universitetas išmokė suvokti realybę, suprasti, kad viską reikia pasiekti savo jėgomis, bendrauti šiek tiek kitaip, negu buvau išmokęs iki tol. Supratau, kad tam tikru metu geriau patylėti, negu reikšti savo nuomonę, kuri ne visada yra teisinga ir ne visada reikalinga.

VILNIUS TECH
taip pat išmokė
suprasti, kad
besimokant reikia
susiimti, kad
tos žinios, su
kuriomis atėjau į
universitetą, yra tik
pradmenys, bet aš
turiu ir toliau augti
besimokydamas,
juk turiu būti
lygiavertis
akademinės
bendruomenės
narys, integralus
žmogus

BESIMOKYDAMAS UNIVERSITETE ĮKŪRĖTE ĮMONĘ „PROJEKTAVIMO SPRENDIMAI“. KAIP GIMĖ ŠI IDĖJA?

Mano klasės draugas dirbo prie tam tikrų projektų ir paprašė mano pagalbos juos įgyvendinant. Pradėjome projektuoti tvenkinius, bendradarbiauti su universiteto dėstytojais, kad būtų galima užbaigti tam tikrus darbus, projektus.

Įmonė pamažu augo, akcijas perpirkau, pradėjau samdyti daugiau darbuotojų, pradėjome projektuoti kelius ir t. t. Šiuo metu įmonėje dirba apie 30 darbuotojų. Dabar projektuojame gyvenamuosius namus, komercinės paskirties pastatus, gatves, melioraciją, prekybos centrus, kurių yra visame mieste. Užaugome ir esame viena iš didesnių projektavimo bendrovių, veikiančių Lietuvoje. Šiuo metu bendrovei yra nei daug, nei mažai, o net septyniolika metų.

KAS, KURIANT NUOSAVĄ VERSLĄ, JUMS ĮDOMIAUSIA, ĮSIMINTINIAUSIA?

Mano darbe įdomiausia tai, kad jame nėra monotonijos, o kiekviena diena – nauja staigmena. Niekada nepamiršiu, kai būdamas 26-erių metų pasirašiau sutartį su gerai Lietuvoje žinoma įmone „Mantinga“. Nuvykęs į susitikimą su įmonės atsto-

vais, turėjau parodyti, iš kokio molio esu drėbtas, ką sugebu. Dalyvaudamas susitikime suvokiau, kad nesuprantu nemažos dalies terminų, trūks-ta kompetencijos atsakyti į tam tikrus klausimus. Pasiūliau sprendimą – po kurio laiko į susitikimą atvykau su dešimčia aukštos kvalifikacijos specia-listų, kurie buvo už mano nugaros ir atsakinėjo į tam tikrus klausimus.

Įsimintina, dirbant prie įvairių projektų, yra tada, kai supranti, kad nori atiduoti duoklę visuome-nei. Tada tu laimi konkursus, kurie yra nuostolingi. Deja, bet viešieji konkursai Lietuvoje yra itin blogai organizuojami. Laimima ne pagal kompetenciją, o pagal tai, kas pasiūlo mažiausią kainą. Jeigu nori projektuoti kokį nors įdomų projektą, tu turi jį iš dalies pats finansuoti.

PRIE KOKIŲ PROJEKTŲ DIRBATE DABAR?

Pagrindiniai – daugiabučių, gatvių rekonstravimo projektai, kariniai objektai. Būsime pirmoji Eu-ropoje projektavimo bendrovė, kuri po karo bus suprojektavusi pastatą, t. y. mokyklą, Ukrainoje Borodiankos mieste. Esu užsibrėžęs šį tikslą įgy-vendinti kuo greičiau. Ukraina pasirinko šį pastatą, kaip vieną tų, kurie turi būti atstatyti.

**PRASIDĖJUS KARUI UKRAINOJE, INTENSIVIAI
TIEKIATE HUMANITARINĘ PAGALBĄ ŠALIAI.
KAIP GIMĖ ŠI IDĖJA? SU KOKIAIS SUNKUMAIS
TENKA SUSIDURTI?**

Humanitarinės pagalbos paketus į Ukrainą vežame kartu su kolegomis. Paprastai mūsų kelionės trunka 5–6 dienas. Neseniai grįžau iš 41-osios kelionės per pastaruosius devynis mėnesius.

Noras bent kiek padėti karo nualintoje šalyje liksiams ukrainiečiams gimė tada, kai sulaukiau pagalbos prašymų iš draugų, gyvenančių Ukrainoje, kurie ieškojo gyvenamosios vietos Lietuvoje. Bėda ta, kad norint priimti gyventojus, reikia turėti daug vietos. Nutiko taip, kad per parą gyventi pasikviečiau apie 20 žmonių. Jiems išnuomojau keletą butų. Pradėjau raginti savo draugus taip pat prisidėti prie pagalbos Ukrainai. Ir štai dabar Vilniuje yra įkurtas humanitarinės pagalbos centras, kuriame surinkti daiktai nuolat vežami į Ukrainą.

Misijų į Ukrainą metu važiuoju į zonas, kuriose vyksta kariniai mūšiai, nuolat bendrauju su kareiviais. Kaip įmanoma stengiuosi jiems padėti, tad, deja, bet tenka pernešinėti ir lavonus. Teikdamas pagalbą kitiems, matau, kad visa tai darau ne veltui, tai padeda. Skaičiai kalba patys už save – šiuo metu iš Lietuvos jau yra išvežta beveik 80 mašinų humanitarinės pagalbos, kurių didžiąją dalį užpildžiau savo lėšomis. Dalį pagalbos rinkome ir kartu su kolegomis, savanoriais. Žinau, kad tai dar ne pabaiga.

Pirmuosius du mėnesius, prieš išvykdamas į misijas, galvodavau, kad galiu ir negrįžti namo. Tačiau po kurio laiko ramiai pagalvojau ir supratau, kad Ukrainoje gyvena 44 mln. žmonių, kiekvieną dieną jų miršta apie 100. Lietuvoje gyvena apie 3 mln. žmonių, o kasdien miršta 6–7 žmonės, bet mes to nejaučiame.

Kasdien automobilių avarijose žūsta žmonės. Juk važiuojant į darbą, parduotuvę, vežant atžalas į mokyklą yra gerokai didesnė tikimybė žūti, negu būnant Ukrainoje. Deja, bet taip jau yra. Karas vyksta ir tai yra baisu.

Karo nusiaubtose vietose esantys žmonės – pavargę, išsigandę, alkani, nesiprausę. Bet ne todėl, kad nesilaiko asmens higienos įpročių, o todėl, kad paprasčiausiai neturi vandens, skalbimo priemonių. Taip pat ir pinigų, nes negali dirbti jau 8–9 mėn.

Misijų į Ukrainą metu važiuoju į zonas, kuriose vyksta kariniai mūšiai, nuolat bendrauju su kareiviais. Kaip įmanoma stengiuosi jiems padėti, tad, deja, bet tenka pernešinėti ir lavonus. Teikdamas pagalbą kitiems, matau, kad visa tai darau ne veltui, tai padeda.

Savo mobilųjį telefoną jie galėtų iškeisti į lėkštę maisto. Kai susiduri su tokia realybe, supranti, kad vežama humanitarinė pagalba, deja, bet nepadės visiems ukrainiečiams, ji padės tik tam tikrai grupei žmonių.

Kai leidžiuosi į misijas, renkuosi tas vietas, į kurias vykti man atrodo sąžiningiausia. Ten, kur žmonėms pagalbos reikia pirmosiomis valandomis, savaitėmis po mūsų, o ne po pusės metų. Pavyzdžiui, kai atvažiuoji į karo nusiaubtas vietas po pusmečio, parduotuvėse jau galima įsigyti maisto ir kitų būtinų prekių. Bet jeigu tu nesusitvarkai gyvenimo, nesiimi tvarkyti savo sugriauto namo, tai to namo tu nesusitvarkysi net ir praėjus metams.

**PABAIGAI – KO PALINKĖTUMĖTE VILNIUS TECH
STUDENTAMS?**

Kai studijuoji, turi suprasti, kad studijuoji ne tik dėl diplomo, bet ir tam, kad gautum ir žinių, ir patirties, ir įgūdžių, ir pažinčių. Linkiu išmokti vertinti laiką, praleistą universitete, nes jo daugiau nebebus. Nebijokite įsitraukti į universiteto bendruomenę, organizuoti įvairius renginius, kurie tikrai nepamirštami!

Universitetinis gyvenimas tam ir reikalingas – gauti daug laisvės, bet tu supranti, kad už save turi atsakyti pats, išmokti būti savarankiškas. ■

Erasmus+

Kolega,

Kviečiame pajusti tarptautiškumo dvasią
ir teikti paraiškas Erasmus+ dėstymo bei mokymosi vizitams!

Neįkainojama patirtis, kuri:

- užmegs naujus ryšius su užsienio institucijomis;
- suteiks naujų profesinių kompetencijų;
- sukurs tarptautinius projektus, garsinančius universiteto vardą.

Dėstymo vizitai

Mokymosi vizitai

**Paraiškas kviečiame teikti
2022 m. gruodžio 20 – 2023 m. sausio 17 dienomis.**

vilniustech.lt/tarptautiskumas

Erasmus+ atviras visiems!

Susisiekiame

Rasita Martišė

Erasmus+ programos grupės vyresnioji vadybininkė

Tel.: (8 5) 251 2399; 9399; rasita.martise@vilniustech.lt

NAUJOJI VILNIUS TECH STUDENTŲ ATSTOVYBĖS PREZIDENTĖ S. KIAUNYTĖ: „NEĮMANOMŲ TIKSLŲ NĖRA“

Kalbėjosi: Eglė Kirliauskaitė
Nuotraukos: Simo Bernoto

„Didžiausias laukiantis iššūkis yra pareiga ateinančius dvejus metus nė sekunde nenuleisti rankų ir išlaikyti nuolatinę motyvaciją bei nuostatą, jog visi reikalingi pokyčiai yra įmanomi: tiek sau, tiek komandai, tiek, žinoma, visiems Vilniaus VILNIUS TECH studentams“, – sako lapkričio pabaigoje išrinkta naujoji Vilniaus Gedimino technikos universiteto Studentų atstovybės (SA) prezidentė Smiltė Kiaunytė. Jau nuo pat pirmųjų dienų universitete įsitraukusi į SA veiklą, būsima architektė pastebi, jog būtent čia gali atskleisti geriausias savo savybes ir nekantrauja spręsti opiausių klausimų. Su S. Kiaunyte kalbamės apie būsimus darbus, motyvuojančią atsakomybę ir dabartinių studentų lūkesčius.

BUVAI VIENINTELĖ KANDIDATĖ. VISGI TAPIMAS NAUJĄJA SA PREZIDENTE TURBŪT SUTEIKĖ TEIGIAMŲ EMOCIJŲ?

Manau, svarbu paminėti, jog kandidatuodama į šią poziciją norėjau būti traktuojama ne kaip vienintelė kandidatė, bet kaip tinkamiausia. Stipriausias teigiamas emocijas sukeldavo studentų palaikantys žodžiai po konferencijų fakultetuose, kai sakydavo, kad įtikinau juos. Oficialus pareigų perėmimas lapkričio 26-ąją atnešė labai didelį jaudulį – viskas pavyko ir pagaliau galiu kipti į darbus.

ATSTOVAUTI VISIEMS VILNIUS TECH STUDENTAMS – DIDELĖ ATSAKOMYBĖ. KODĖL IR KAIP NUSPRENDEI KANDIDATUOTI Į ŠIĄ POZICIJĄ?

Į atstovybės veiklą įsitraukiau nuo pirmųjų dienų universitete, o save atradusi Socialinių ir akademinių reikalų komitete, supratau, kad šioje organizacijoje atsiskleidžia dvi mano savybės: empatija ir atkaklumas. Įsiklausau ir suprantu studentus, o tuomet degu noru padėti. Tad nusprendžiau žengti žingsnį pirmyn ir imtis spręsti pastebėtas problemas platesniu mastu. O ir didelė atsakomybė mane ne gąsdina, o priešingai – motyvuoja.

KĄ PLANUOJI NUVEIKTI KAIP SA PREZIDENTĖ? KAIP MANAI, KOKIE PAGRINDINIAI DARBAI IR IŠŠŪKIAI TAVĘS LAUKIA?

Iš pradžių noriu įnešti naujovių. Į komandą rinkau labai skirtingus žmones iš labai įvairių studijų krypčių, kuriuos vienija tie patys tikslai. Pasitelkę savo patirtis, atsineštas net iš aštuonių skirtingų fakultetų, gebėsime atrasti ir spręsti problemas, kurios galbūt ne visiems žinomos, taip pat generuoti labai įvairias idėjas. Kaip pagrindinius darbus įvardyčiau tikslus, orientuotus į kokybišką aukštąjį mokslą, tokius kaip dėstytojų atestavimo ir atsiskaitymų tvarka. Taip pat svarbus momentas yra šiuo metu labai opi bendrabučių problema. Na, o didžiausias laukiantis iššūkis yra pareiga ateinančius dvejus metus nė sekunde nenuleisti rankų ir išlaikyti nuolatinę motyvaciją bei nuostatą, jog visi reikalingi pokyčiai yra įmanomi: tiek sau, tiek komandai, tiek, žinoma, visiems VILNIUS TECH studentams.

KAIP MANAI, KO DABARTINIAMS STUDENTAMS LABIAUSIAI REIKIA IŠ STUDIJŲ, PRAKTIKŲ? KOKIŲ LŪKESČIŲ JIE TURI, KALBANT APIE AUKŠTĄJĮ MOKSLĄ?

Labai paprastas atsakymas – kokybiškų studijų. Norėtusi, jog ir jų turinys, ir praktikos kuo labiau atitiktų pasirinktos specialybės poreikius. Manau, daugeliui studentų aukštasis mokslas asocijuojasi ne tik su įgytu diplomu, bet ir su visapusiška gyvenimiška patirtimi, savirealizacija ir labai stipriu tobulėjimu. Taigi, įstaiga turėtų didelį dėmesį skirti praktiniams studentų įgūdžiams.

Save atradusi
Socialinių ir
akademinį
reikalų komitete,
supratau, kad
šioje organizacijoje
atsiskleidžia dvi
mano savybės:
empatija ir
atkaklumas.

“ Išsiklausau
ir suprantu
studentus, o
tuomet degu
noru padėti. Tad
nusprendžiau
žengti žingsnį
pirmyn ir imtis
spręsti pastebėtas
problemas
platesniu mastu.

**VILNIUS TECH JAU ANTRUS METUS STUDIJUOJI
ARCHITEKTŪRĄ. KODĖL PASIRINKAI ŠIAS STUDIJAS
IR AR JAUTIESI SAVO KELIJE?**

Mane visuomet traukė menai ir tikslieji mokslai, tad architektūros studijos inžineriniais mokslais garsėjančiame universitete man atrodė kaip idealus šias dvi sferas jungiantis variantas. Turbūt niekuomet nepamiršiu, kaip pirmame kurse, sa-

vaitgaliui grįžusi namo, tėvams pasakiau: „Per 19 metų dar nesijaučiau taip tvirtai savo vietoje.“ Na, o prabėgus dar metams, jaučiuosi lygiai taip pat.

**O KOKIA ESI UŽ UNIVERSITETO RIBŲ? KUO DOMIESI,
KĄ VEIKI LAISVALAIKIU, KOKIŲ HOBIŲ TURI?**

Jei pradėčiau vardyti visas mane traukiančias veiklas, prireiktų ne vieno žurnalo puslapio. Dažnai girdžiu frazę: „Žmogaus, kuris yra visur, nėra niekur.“ Visiškai su ja nesutinku. Manau, dabartinė visuomenė eina ta linkme, kad vis labiau yra vertinamas individas, turintis kuo platesnį žinių bagažą įvairiose sferose, ne tiesiog labai gerai išmanantis vieną sritį. Apibendrinus, varijuoj tarp labai daug skirtingų hobijų, didžiausią vietą jau nuo vaikystės palikdama menams ir politikai.

**AR TURI KOKIŲ NORS AUTORITETŲ, ŽMONIŲ,
KURIAIS ŽAVIESI IR KURIŲ PĖDOMIS BENT IŠ DALIES
NORĖTUM SEKTI?**

Niekada neturėjau autoritetų, į kuriuos pažvelgus galėčiau drąsiai sakyti: „Noriu būti kaip jis.“ Vis dėlto visuomet randu, kuo žavėtis kiekviename žmoguje ir ko iš jo išmokti. Turbūt didžiausią įtaką man padarė senelis, kuris nepaliaujamai domisi įvairiausiomis temomis ir gali jomis diskutuoti valandų valandas. Grožiuosi tokiu žinių troškimu ir apsiskaitymu.

**KAIP ĮSIVAIZDUOJI SAVO ATEITĮ? KOKIŲ PLANŲ
TURI?**

Turbūt kiekvieno jauno žmogaus svajonė – keliauti. Šis tikslas taip pat susijęs su specialybės pasirinkimu – nuolat tobulėti, pažinti ir niekuomet neužsisėdėti vienoje vietoje.

**ŠIS ŽURNALO NUMERIS DIENOS ŠVIESĄ IŠVYS PRIEŠ
PAT DIDŽIAŠIAS METŲ ŠVENTES. KO PALINKĖTUM
STUDENTAMS, BENDRUOMENEI ATEINANČIAIS
METAIS?**

Prieš didžiąsias metų šventes būtent studentams norėčiau palinkėti bent trumpam užsimiršti apie artėjančią sesiją ir atsigręžti į savo artimuosius, kuriuos vieni mato kasdien, kiti – galbūt tik kas porą savaitių. Na, o visiems linkiu darbingų metų, didelių tikslų ir noro siekti daugiau nei įmanoma. ■

A. OKUNYTĖ – APIE PILNATVĘ ATNEŠANČIĄ SAVANORIŠKĄ VEIKLĄ

Kalbėjosi: Eglė Kirliauskaitė
Nuotraukos: Simo Bernoto

„Tu turi dvi rankas: vieną, kad padėtum sau, kitą – kad padėtum kitam“, – sako Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VILNIUS TECH) Elektroninių studijų grupės skyriaus vedėja Aurelija Okunytė, jau šeštus metus savanoriaujanti šunų prieglaudoje „DogSpotas“. Pokalbiu su savo laiką ir rūpestį beglobiams šuneliams skiriančia Aurelija pradedame naują rubriką, kurioje bandysime į dienos šviesą ištraukti mūsų bendruomenės narių įvairias įdomias ir prasmingas veiklas už universiteto ribų.

PIRMIAUSIA GAL GALITE TRUMPAI PAPASAKOTI APIE KARJERĄ VILNIUS TECH – AR SENIAI SAVO GYVENIMĄ SIEJATE SU UNIVERSITETU?

VILNIUS TECH dirbu jau daugiau nei trejus metus – įsidarbinau kaip Elektroninių studijų grupės vyriausioji specialistė. Esu daug dirbusi mokymų srityje, domiuosi technologijomis, priklausiau įvairioms studentų organizacijoms, taigi, darbas, susijęs su švietimu ir technologijomis, iš karto sudomino. Tolesnę savo karjerą taip pat matau susijusią su švietimu: man įdomus studentiškas gyvenimas, ne tik studentų, bet ir dėstytojų mokymas, ypač tai, kas susiję su skaitmeninėmis technologijomis.

IEŠKODAMI PAŠNEKOVŲ NAUJAI RUBRIKAI, GAVOME NE VIENĄ SIŪLYMĄ PASIKALBĖTI SU JUMIS, NES UŽSIIMATE SAVANORIŠKA VEIKLA – JAU KELETĄ METŲ GLOBOJATE PALIKTUS GYVŪNUS. KODĖL PRADĖJOTE TAI DARYTI?

Esu gyvūnų žmogus, man labai patinka jais rūpintis. Prieš penkerius metus pradėjome bendrauti su mano dabartiniu draugu, kuris kaip tik savanoriavo VŠĮ „DogSpotas“ organizacijoje, besirūpinančioje suplotanosiais beglobiais šunimis. Būtent jis supažindino su šia veikla, kuri sudomino ir mane. Pamenu, kažkada mamos kolegė rado paliktą bokserio veislės kalytę su mažais šuniukais – taip išėjo, kad mano tėvai ją priglaudė. Ši bokserė buvo mano pirmasis šuo, su kuriuo praleidau labai daug laiko. Turbūt iš čia kilo simpatija suplotanosiams, o pagalba tokiems šuneliams sukelia šiltus vaikystės prisiminimus. Maždaug po pusmečio savanoriškos veiklos, kuri nebuvo tiesiogiai susijusi su globa, atėjo pasiūlymas priglausti iš dauginančių paimtą kalytę. Pamačiau ją ir tiesiog negalėjau nepasiminti laikinai globoti. Kai jau atėjo laikas atiduoti, supratau, kad to daryti tikrai nenoriu – ją ir vėl pasiliko mano tėvai. Buvo labai smagu matyti, kaip

dėl šuns žmonės tampa artimesni, kad kartu praleidžiama daugiau laiko, netgi pati atmosfera namuose pasikeičia, atsiranda daugiau laimės.

KODĖL SAVO LAIKĄ NORISI SKIRTI BŪTENT BEGLOBIAMS GYVŪNAMS? JUK, ŽINIA, YRA DAUG IR KITOKIŲ SAVANORYSTĖS PASIRINKIMŲ...

Tiesa, yra įvairių vietų, kur galima savanoriauti, visgi man labai norisi padėti gyvūnams – juk jie negali savimi pasirūpinti. Mane labai paveikia liūdnos jų istorijos, pavyzdžiui, kai jie auga pas dauginančius, yra skriaudžiami, atrodo, tiesiog privalau jiems padėti. Taip pat mane labai žavi šunų besąlygiška meilė žmonėms. Jau eina šešti metai, kai esu savanorė. Šiomet esu išglobojusi penkis šunis, jiems radom namus. Taip pat turėjome priglaudę du šunis iš Ukrainos. Namie auginame iš prieglaudos paimtą katę, kuri ne visus atvykėlius pripažįsta, bet stengiasi...

KAIP ATRODO ŠI SAVANORYSTĖ? KĄ VEIKIATE?

Yra skirtingų tiek gyvūnų prieglaudų, tiek savanorystės rūšių. Tos prieglaudos, kurios turi fizines vietas, dažniausiai ieško žmonių, galinčių ateiti pas juos, pavedžioti šunis ir kitaip jais pasirūpinti. Aš daugiausiai savanoriauju „DogSpote“, kuris yra paremtas šunų globa savanorių namuose. Tai yra didžiulė bendruomenė, prižiūrinti šunis. Kai atsiranda naujas šuo, jam surandamas globėjas, kuris juo pasirūpina, sprendžia jo sveikatos problemas, padeda psichologiškai sustiprėti ir tada jau ieško jam naujų namų. „DogSpotas“ taip pat turi vietą šuneliams, kurie jau negali rasti globėjų, pavyzdžiui, paralyžiuoti, patiriantys epilepsijos priepuolius ir pan. Dažniausiai neatsiranda žmonių, kurie pasiryžtų tokiai sudėtingai globai. Šiuos šunis pasilieka vadovė, o juos prižiūrėti padeda savanoriai.

Anksčiau daugiau savanoriavau padėdama tvarkyti patalpas, prisidėdama prie renginių, o šiemet buvo metai, kuriais turbūt daugiausiai globojau keturkojų. Seniau buvau priglaudusi šunį ne iš prieglaudos, o tiesiog išmestą į gatvę. Jis buvo labai agresyvus, tad negalėjau laikyti kitų šunų. Vasario mėnesį mes jam suradome naujus namus.

MINĖJOTE, JOG PIRMAJĮ IŠ PRIEGLAUDOS ATKELIAVUSĮ ŠUNELĮ PRIGLAUDĖ TĖVAI. O KAIP SU KITAIS? AR NEBŪNA SUNKU ATISISVEIKINTI?

Būna įvairiai. Sunkiausia buvo su paskutiniu šunimi, Berta, kurią gavome birželio mėnesį. Ji buvo labai traumota psichologiškai, auginta tvarte, nebuvo mačiusi lauko, bijojo kiekvieno žmogaus žingsnio, rankos pakėlimo. Tai buvo mano ir draugo projektas, kad šis šuo galėtų vėl pasitikėti žmogumi. Kai įdedi daug pastangų, matai visiškai pasikeitusį šunį, atsisveikinimas būna labai sunkus.

Taip pat vis galvojame apie tą gatvėje rastą agresyvų šunį, Balu. Atidavėme jį į šeimą, bet ten nepritapo ir vėl grįžo į prieglaudą. Iki šiol su draugu apie jį pašnekame, kad galbūt norėtume susigrąžinti, mums jis yra išskirtinis šuo. Nors lauke puola ir žmonės, ir šunis, namuose yra labai mielas. Na, tiesiog įkrito į širdį.

GAL PAPASAKOTUMĖTE KOKIŲ ĮDOMIŲ, LINKSMŲ AR LIŪDNŲ ĮVYKIŲ IŠ SAVANORIŠKOS VEIKLOS?

Tenka pagloboti kitokius šunelius nei visi: vieną reikėjo maitinti tiesiai iš rankos, nes kitaip jis būtų užspringęs, kitas turėjo didžiulį auglį galvoje. Šių šunelių jau nebėra, tai liūdniausia... Linksmoji pusė, kai atiduodi šunis naujiems šeiminiškams ir žinai, kad jais bus gerai pasirūpinta. Vėliau dar bendraujame su tomis šeimomis, jie siunčia šunų nuotraukas, džiaugiasi jais – tai visuomet glosto širdį.

Idomi mūsų globoto šuns Balu istorija. Vis spėliodavome, kas galėjo jam nutikti. Vieną dieną draugė atsiuntė skelbimo nuorodą, kad dovanojamas šuo, kuris labai panašus į mūsų Balu, ir paklausė, ar čia nebus jo brolis. Paskambinusi nurodytu telefonu sužinojau, kad šeiminkė yra priversta atiduoti savo šunį, nes jis agresyviai reaguoja į jos naujagimį. Pasiimdama šunį iš prieglaudos, buvo sutikusi ir mūsų Balu – jo brolių. Ta moteris sužinojo ir Balu istoriją, kad jis gyveno tai pas vienus šeiminkus, tai pas kitus, bet vis tapdavo jiems nereikalingas ir galiausiai atsidūrė gatvėje.

MINĖJOTE, KAD PAGELBĖJOTE IR IŠ UKRAINOS ATKELIAVUSIEMS KETURKOJAMS. KAIP TAI VYKO?

Iš Ukrainos į Lietuvą atkeliauja ne tik nuo karo bėgantys žmonės, bet ir gyvūnai, kuriems reikia pagalbos. „DogSpotas“ priėmė nemažai tokių „pabėgėlių“. Tuo metu, kai atkeliavo pirmieji, norėjau paimti vieną šunelį, susitariau dėl to su draugu. Tačiau vėliau pagalvojau, kad dviem šunims kartu bus linksmiau, tad prieglaudai pranešiau, jog imsime du. Žinoma, draugas apie tai sužinojo tik vėliau (*juokiasi – aut. past.*). Nuvažiavau pasiimti dviejų mopso veislės kalyčių, kurias pavadinau Glori ir Indi, nuo angliško žodžio „independence“ (liet. nepriklausomybė). Buvo smagu jas paauginti, o po to suradome naujus namus – vieną pasiėmė buvusi kolegė. Socialiniuose tinkluose dali-

juosi savo veikla, tad nemažai mano pažįstamų tiesiog „palūžta“ ir pasiima vieną ar kitą augintinį.

KAS GALI UŽSIIMTI TOKIA VEIKLA? KOKIŲ SAVYBIŲ TAM REIKIA?

Reikėtų labai įvertinti savo užimtumą: jei neturėsite laiko pabendrauti su šunimi, juo pasirūpinti, to imtis nereikėtų. Taip pat reikia turėti galvoje, kad paimtas šuo nebūtinai bus išauklėtas, mokės gamtinius reikalus atlikti tik lauke, viską ės ir pan. Reikia turėti kantrybės, empatijos. Tiesa, savanorystė nėra tik šunų globa. Aš pati neatlygintinai siuvu ir prieglaudoms dovanoju šunų guolius. Esu radusi įmonių, kurios man atiduoda baldinių audinių jiems gaminti. Gruodžio mėnesį vyks kasmetė kalėdinė mugė, kur susirinks visų prieglaudų savanoriai, savo rankomis pagaminę įvairių daiktų, o už parduotus daiktus gautos lėšos bus skiriamos keturkojams. Taigi, galima prisidėti ir savo turimais talentais.

KAIP GALIMA PRISIJUNGTI PRIE SAVANORIŲ? KUR KREIPTIS?

Visos prieglaudos turi savo interneto puslapius, tad tiesiog reikia ten apsilankyti ir nurodytais adresais parašyti laišką ar užpildyti anketą. Kaip ir minėjau, savanorystė gali būti įvairi, tad neturėtų būti sunku atrasti savo būdą prisidėti.

KAIP MANOTE, KĄ ŽMONĖMS DUODA SAVANORYSTĖ?

Bent jau man savanorystė duoda pilnumo jausmą – jautiesi visko turintis pakankamai. Tu turi dvi rankas: vieną, kad padėtum sau, kitą – kad padėtum kitam. Manau, kad kiekvienas turėtų bent kartą kažkam ištiesti pagalbos ranką. Dažniausiai po to aplanko toks puikus jausmas, kad tai norisi vėl ir vėl pakartoti.

KADANGI ŽURNALAS PASIRODYS PRIEŠ ŠVENTES, KO PALINKĖTUMĖTE VILNIUS TECH BENDRUOMENEI ATEINANČIAIS METAIS?

Palinkėčiau ne tik per šventes, bet ir visuomet žiūrėti plačiau. Matyti ne tik save, bet pastebėti ir aplink esančius – kartais jiems reikia pagalbos, bet tiesiog negali ar nenori to pasakyti. Gyvename visuomenėje, kur visi visko turime, taigi, tiesiog kviečiu pasidalyti su kitais ir pamatyti, kaip gera tai daryti. ■

VILNIUS TECH PSICHOLOGĖ – APIE GRĮŽTAMĄJĮ RYŠĮ IR REFLEKSIJAS NAUJŲJŲ METŲ AKIVAIZDOJE

Parengė: Gintė Gudzevičiūtė
Nuotraukos: Vaivos Norkevičiūtės

Naujųjų metų ir naujų pradžių laukimo laikotarpį galime išnaudoti prasmingai: tai gali tapti puikia proga refleksijai ir grįžtamajam ryšiui – sau ar kitiems. Grįžtamasis ryšys gali tapti priemone, per kurią mes sužinosime informaciją apie save, kitus ir pasaulį. Galima reflektuoti praėjusius metus, nuveiktus darbus, išmoktas pamokas, įvykusias pažintis, galima pasidžiaugti tuo, ką pavyko padaryti dėl savęs, ar įsivardyti sritis, kur norėtusi daugiau padirbėti kitais metais.

Gali kilti klausimas, kuo naudingas tas grįžtamasis ryšys ir ar verta jį suteikti kitiems? Apie grįžtamąjį ryšį dažnai kalbama mokymosi procese, tikimasi, kad dėstytojai ar mokytojai suteikia grįžtamąjį ryšį savo mokiniams, studentams, nes tai gerina mokymo(si) procesą. Grįžtamasis ryšys gali būti naudingas ir patiems mokytojams, lektoriams, dėstytojams, pavyzdžiui, siekiant įvertinti mokymo efektyvumą. Taip pat žinoma, kad grįžtamojo ryšio iš vadovų sulaukę darbuotojai gali būti stipriai motyvuojami arba, priešingai – nemotyvuoti, net nuvilti. Grįžtamasis ryšys gali būti stiprus įrankis, padedantis tobulėti, mokytis, siekti tolesnių tikslų, daryti pokyčius. Visgi svarbu pabrėžti, kad, naudojamas klaidingai, jis gali atnešti ir visiškai priešingų rezultatų.

Grįžtamasis ryšys mus supa nuolat: pažymiai, replikos, įvertinimai, rangavimas, artimojo komentarai, plojimai, šypsenos, pagyros, padėkos, baudos, rezultatų aptarimas... Autoriai, pavyzdžiui, Douglas Stone ar Sheila Heen, nagrinėjantys šią temą, siūlo grįžtamąjį ryšį skirstyti į kelis tipus, kurių kiekvienas turi savo atskirą funkciją ir gali atnešti skirtingų rezultatų. Keli pagrindiniai tipai yra šie:

Padėka. „Ačiū už pastangas, tavo darbas mums svarbus.“ Tai yra grįžtamasis ryšys, kuriuo parodome, jog matome ir vertiname žmogaus pastangas, atliktus darbus. Žmogus, sulaukęs tokio grįžtamojo ryšio, gali jausti, kad jo nuveikti darbai yra matomi, vertinami, svarbūs, o tai motyvuoja.

Pagalba ar mokymas. „Reikėtų patobulinti tam tikrus užduoties įgyvendinimo veiksmus.“ Šio grįžtamojo ryšio tikslas – padėti asmeniui išmokyti, tobulėti, gerinti įgūdžius tam tikroje srityje. Svarbu pabrėžti, kad šiuo grįžtamuju ryšiu nėra siekiama keisti paties žmogaus, jo asmenybės, bet centruojamės į žmogaus veiksmus, atliekamus darbus. Neefektyvus komentaro pavyzdys, kuris asmeniui nepadedą tobulėti ar mokytis, gali būti toks: „Jei taip ir toliau, nebus iš tavęs gabaus architekto / piloto / programuotojo.“ Nors tokio grįžtamojo ryšio teikimo tikslas yra skatinti studentą pasitempti, tačiau tikslo šie žodžiai nepasiekia, o net atvirkščiai – asmeniui gali sukelti abejonių dėl savo pasirinktos profesijos.

Vertinimas. Vertinimo pavyzdžiai galėtų būti pažymiai, rangavimas, progreso sekimas, atsižvelgiant į numatytus kriterijus, finansiniai pasiskatinimai, aptariamai lūkesčiai. Ar toks vertinimas bus efektyvus, priklauso nuo to, kas vyksta šalia jo: ar yra teigiamų arba neigiamų komentarų, o gal šalia pažymio pasiūlomas paaiškinimas arba pagalba pasimokyti iš klaidų. Jeigu šalia vertinimo sakysime žmogui: „Tu esi silpnas specialistas šioje srityje“, kažin ar tai sukels norą mokytis toliau. Vietoj to, galime sakyti: „Kad būtum stipresnis specialistas šioje srityje, tau būtų naudinga pagerinti štai šiuos įgūdžius.“

Gali kilti klausimas, kurį grįžtamojo ryšio tipą rinktis. Svarbiausia, kad grįžtamasis ryšys padėtų pasiekti išsikelto tikslą: parodyti padėką, pamo-

kyti, padėti gerinti įgūdžius arba įvertinti. Naudingai gali būti visi trys tipai, juolab kad dažnai naudojamas ne vienas konkretus, o taikomi keli.

O kas daro grįžtamąjį ryšį neefektyvų ir kokie to požymiai? Blogai, kai grįžtamasis ryšys skamba labiau kaip etikečių klįjavimas ar teisimas, pvz.: „Tu esi toks ir toks“, „Elkis pagal savo amžių“, „Būk kaip tikras vyras“ ir pan. Visa tai nėra informacija apie faktus, bet labiau šiuos komentarus sakančiojo interpretacijos. Normalu, jei žmogus, išgirdęs panašius žodžius, gali sureaguoti priešišškai. Taip pat grįžtamasis ryšys neturi tapti emocijų išliejimu ir proga išsakyti visas susikauptusias nuoskaudas. Kalbėtis reikėtų tuomet, kai nesate supykę ar pernelyg nusivylę ir galite išlikti konstruktyvūs.

Ne paslaptis, kad vienu metu žmogus gali priimti ir įsiminti tik tam tikrą kiekį informacijos: jei jos grįžtamuoju ryšiu suteiksite per daug, žmogus ją pamirš ir nepasinaudos. Tuo tarpu atrinkus du ar tris svarbiausius dalykus, juos aptarus, tikėtina, kad žmogus galės lengviau juos įsiminti, atsižvelgti į komentarus ir jais, esant poreikiui, pasinaudoti. Vertėtų atsižvelgti ir į tai, ar žmogus iš viso nori tai išgirsti ir ar žinos, ką su ta informacija daryti.

Žinoma, grįžtamąjį ryšį ne tik duodame kitiems, bet jį ir gauname. Išgirdę informaciją, sprendžiame, ką su ja daryti toliau, ar priimti, kaip ją panaudoti savo ar bendram tikslų gerinimui, gal kažko išmokti, o gal atmesti. Galime spręsti, ar ji tinkama, ar neperžengia kokių nors ribų, ar ji mums naudinga. Teigiama, jog verta būti atviram konstruktyviam grįžtamajam ryšiui, nes tai gali padėti pažiūrėti į save ar savo darbus kito akimis, kažko sužinoti ar išmokti.

Gautą informaciją ne visuomet lengva priimti – gali įsijungti tam tikros automatinės ar gynybos reakcijos, kurios mus saugo nuo nemalonių emocijų. Pavyzdžiui, žmogus, išgirdęs grįžtamąjį ryšį, vietoje to, kad jį apsvarstytų, pasvertų, gali automa-

tiškai sureaguoti į jį kaip į melą ar šmeižtą. Taip pat gali kilti tokia atstumianti reakcija, kuri yra orientuota ne į informaciją, kuri buvo išsakyta, o į sakantį asmenį, pavyzdžiui: „Kas jis toks, kad turėčiau jo klausyti?“ Kartais išgirstą grįžtamąjį ryšį, net jo neapsvarsčius, galima iš karto priimti kaip nuvertinantį faktą apie save, pavyzdžiui: „Ką tai sako apie mane kaip žmogų? Turbūt aš netikęs.“ Šios gynybinės reakcijos yra gana dažnos ir gali pasireikšti švelnesne ar stipresne forma. Pastebėjus savyje tokias reakcijas, verta paklausti savęs, kas mane taip paveikė, nuo ko aš noriu gintis, ar mano gerovei išties gresia pavojus, ar aš jį tik įsivaizduoju? Jei grįžtamasis ryšys sukelia stiprių emocijų, vertėtų neskubėti daryti skubotų išvadų – verčiau reikia paprašyti žmogaus patikslinti mintį.

Kaip ir minėjau teksto pradžioje, Naujųjų metų laukimas gali tapti proga ne tik grįžtamajam ryšiui kitiems, bet ir refleksijai sau. Reflektuojant praėjusius metus, svarbu būti draugiškiems, atjaučiantiems, palaikantiems pačius save. Kaip neefektyvus grįžtamasis ryšys kitiems gali sukelti priešiškas reakcijas ir veikti nemotyvuojančiai, taip ir pernelyg reikli ar kritiška kalba sau gali stipriai nuliūdinti ar išgąsdinti.

Kartais žmonėms atrodo, jog, jei save spaus ir kritikuos, labiau stengsis ir daugiau pasieks ateityje. Tada norisi paklausti, o kaip sektųsi siekti tikslų, jei vietoje stiprios kritikos save palaikytų, padėtų atsitiesti, jei vietoje pykčio save atjausėtų? Tai, ką mes sakome sau, kokį grįžtamąjį ryšį sau teikiame, gali lemti tolesnius veiksmus, emocinę savijautą, motyvaciją. Naudinga panagrinėti tą kalbą, kurią patys sau sakome, paieškoti, kas joje padeda, o ką būtų galima keisti. Galvodami apie nuveiktus darbus, galime arba sukurti savyje skaudžius blokus, arba nutiesti kelius į naujas pradžas. Taigi, reflektuojant praėjusius metus verta praktikuoti dėkingumą sau – juk yra daugybė didesnių ir mažesnių dalykų, už kuriuos būtų galima sau padėkoti. ■

R. KLIUKAS, RECTOR OF VILNIUS TECH, ON A YEAR FILLED WITH SUCCESSES AND DIFFICULTIES

Whether we like it or not, as the new year draws near, we all think back on what we've accomplished and what we have planned for the year ahead. When it comes to the University's year, the head of the University – the one with the biggest responsibility for the community's welfare, can provide the finest and most thorough assessment of the university's year. Thus, we talk to Romualdas Kliukas, Rector of Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH), about what this year has been like, as well as the major problems we have faced and how we have been able to overcome them. In the interview, you will hear about the University's objectives for the upcoming year, as well as how important it is to support Ukraine – the theme of the magazine – and even what the Rector is most looking forward to on Christmas Eve.

DEAN L. JUKNEVIČIUS: "AGAI IS MORE THAN JUST A PILOT SCHOOL"

"In 2023, we will celebrate the 30th anniversary of the Antanas Gustaitis Aviation Institute (AGAI), which in a manner coincides with my personal anniversary at the University", says Linas Juknevičius, the new dean of the AGAI at Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH). Cosmic irony: An old injury prevented Linas Juknevičius, a once-adrenaline-loving young man, from pursuing his interest in aircraft piloting, but almost three decades later, he found his way to the Faculty, not as a student, but in the dean's amplua. The former Vice Dean of the Faculty of Civil Engineering (FCE), who took up his new position at the end of the summer, jokes that he is an old "resident" of the University, so the changes, even if they present a number of challenges, are not so drastic. We discuss with him the future of aviation, what lies ahead, why AGAI is more than simply a pilot training programme, and more.

V. DAVIDAVIČIENĖ, DEAN OF THE VVF, ON THE VALUE OF THE COMMUNITY AND THE “COMMERCIALISATION” OF TECHNOLOGY

“The upgraded infrastructure is really important, but the most important thing is the community and its empowerment”, says Vida Davidavičienė, the new Dean of the Faculty of Business Management of Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH), when asked about her future works. V. Davidavičienė, who graduated here with the first bachelor’s course in Business Management, is currently focused on the Faculty’s most pressing problems. We talk to her about the challenges that lie ahead, her plans for the future and the synergy between management and engineering.

DRONES THAT ALTER PERCEPTIONS OF THE MILITARY

The aeronautics laboratory at Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH) was given a particular assignment this year: to design a drone that would play a special role in the war in Ukraine. Aleksandr Lapušinskij, head of the laboratory who has been building aeroplanes since childhood, set to work with his team. Following the drone’s effective performance in combat, A. Lapušinskij, his partners, and his lab colleagues established Unmanned Defence Systems, a start-up that produces military drones. We talk to A. Lapušinskij, lecturer at VILNIUS TECH, Head of the Aeronautics Laboratory and Chief Technology Officer of Unmanned defence systems.

**S. KIAUNYTĖ, THE NEW PRESIDENT OF THE
VILNIUS TECH STUDENT REPRESENTATION:
“THERE ARE NO IMPOSSIBLE GOALS”**

“The biggest challenge ahead of us is the obligation not to lose heart for a second in the next two years and to keep our motivation and attitude that all the necessary changes are possible: For myself, for the team and, of course, for all the students of Vilnius VILNIUS TECH”, says Smiltė Kiaunytė, the new President of the Vilnius Gediminas Technical University Students’ Representation (SR), who was elected at the end of November. The future architect has observed that it is here that she can bring forth her greatest talents and is ready to handle the most delicate challenges. She has been participating in the SHALL HAVE THE RIGHT activities since her first days at the University. We talk to S. Kiaunytė about her future work, motivating responsibilities and the expectations of current students.

**A. OKUNYTĖ – ON THE SATISFACTION OF
VOLUNTEERING**

“You have two hands: one to help yourself, the other to help others”, says Aurelija Okunytė, Head of the Electronic Studies Group at Vilnius Gediminas Technical University (VILNIUS TECH), who has been volunteering at the DogSpotas dog shelter for the past six years. With an interview with Aurelija, who dedicates her time and care to homeless dogs, we start a new column, where we will highlight the different fascinating and important activities that members of our community engage in outside of the institution.

ISSN 2029-4999

9 17720291499004